

613.81019

81619

7.3

เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
ต่อการคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์

26 พ.ย. 2534

ปริญญาพันธ์
ของ
จรินทร์ ศรีสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา

เมษายน 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

174688

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ศ.ทวิสิทธิ์ สัทธกร)

..... กรรมการ

(ศ.สุจินต์ ปรีชาमारณ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ศ.ทวิสิทธิ์ สัทธกร)

..... กรรมการ

(ศ.สุจินต์ ปรีชาमारณ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.พิมพ์ศรี โตคติเทพย์)

- บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ... เดือน ... พ.ศ.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากการแนะนำช่วยเหลือในการ
ดำเนินการ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำงานอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีสิทธิ์ สหิทธิกร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุจินต์ ปรีชาमारณ และอาจารย์พิมพ์ศรี โตคติเทพย์ ผู้วิจัยขอกราบขอบ
พระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง รองศาสตราจารย์สุทัศน์ อีระเวชเจริญชัย รองศาสตราจารย์
ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัตน์ ศรีนพคุณ อาจารย์ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์
อาจารย์รุจิเรข สหิทธิกร ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการตรวจและให้คำแนะนำในการ
แก้ไขปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณครู อาจารย์ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมะนัง ที่ได้ให้ความร่วมมือ
ในการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และขอขอบพระคุณครู อาจารย์ ในสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอบ้านฉาง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางโหนด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลี้ และ
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกิ่งหวงหัวช้าง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมเป็นอย่างดี

คุณความดีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่บิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้สร้าง
พื้นฐานทางการศึกษาให้กับผู้วิจัย

จรินทร์ ศรีสุวรรณ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1	1
	คำนำ	1	1
	ความมุ่งหมาย	2	52
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2	62
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	2	62
	นิยามศัพท์เฉพาะ	3	73
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	4	104
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	4	104
	การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า		47 15
	การวิจัยในต่างประเทศ		47
	การวิจัยในประเทศไทย		48
	สมมติฐานของการวิจัย	21	51
X 3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	22	52
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	22	52
	ประชากร	22	52
	กลุ่มตัวอย่าง	22	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	22	54
	ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	22	54
	ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	22	54

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	55
เกณฑ์การให้คะแนน	56
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	57
วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	62
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	62
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
ผลการศึกษาค้นคว้า	63
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	80
บทย่อ	80
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	80
วิธีดำเนินการวิจัย	80
กลุ่มตัวอย่าง	80
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
สรุปผลการค้นคว้า	82
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	87
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	88

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	97
ประวัติย่อของผู้วิจัย	113

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ลักษณะของแอลกอฮอล์ จำแนกตามชื่อสามัญ ชื่อตามระบบสากล สูตรทางเคมี ..	25
2	ชนิดของเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามกระบวนการผลิต และปริมาณ แอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่	31
3	ปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย และผลต่อร่างกาย	34
4	ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่สัมพันธ์กับอาการของผู้ดื่มสุรา	35
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และเพศ	53
6	จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา	63
7	การวิเคราะห์เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	67
8	การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ระหว่างครูชายกับครูหญิง	68
9	เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามสถานภาพสมรส	69
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตาม สถานภาพสมรส	70
11	การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามสถานภาพสมรส ..	71
12	เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามสาขาวิชาเอก	72

13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตาม สาขาวิชาเอก	73
14	การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามสาขาวิชาเอก ...	74
15	การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ระหว่างผู้ปฏิบัติการสอนกับผู้บริหาร	75
16	เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นครู	76
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเป็นครู	77
18	เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามระดับเงินเดือน	78
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตาม ระดับเงินเดือน	79
20	ถ้าอ่านอาจเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของเจตคติ	15
2 รูปแบบของการพัฒนาการทางด้านความรู้สึกความแน่วคิของบลุมและคนอื่น ๆ ...	17
3 โครงสร้างทางเคมีของเมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol)	26
4 เปรียบเทียบโครงสร้างทางเคมีของมีเทน (Methen) กับเมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol)	27
5 โครงสร้างทางเคมีของเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol)	29
6 ปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงน้ำตาลเป็นแอลกอฮอล์ และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ..	30
7 ปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงแอลกอฮอล์ในร่างกาย	33

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ในปัจจุบันนี้ ปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยปัญหาหนึ่ง คือปัญหาสิ่งเสพติด ซึ่งได้ทวีความรุนแรงขยายตัวมากขึ้นจนเป็นที่น่าวิตกว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติโดยรวมทั้งในด้านความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและสังคมเสื่อมโทรม ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียทางศีลธรรม เกิดอาชญากรรม และเกิดความเสียหายแก่ครอบครัวตลอดจนร่างกายของผู้เสพ (อรเพ็ญ นาควัชร. 2525 : 3) ในด้านสุขภาพ สิ่งเสพติดเป็นสารที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกายและจิตใจของบุคคล เมื่อบุคคลนั้นได้รับประทาน สูบ ดื่มหรือสูดดมเข้าไป และสารนั้นจะไปทำปฏิกิริยากับร่างกายของผู้เสพ ทำให้เกิดการแปรปรวนทางระบบประสาท โดยอาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วหรือค่อย ๆ เป็นไปทีละน้อย และในที่สุดบุคคลนั้นไม่สามารถดำเนินชีวิตเป็นปกติหรืออาจเสียชีวิตได้ สิ่งเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ สามารถแบ่งตามคุณสมบัติได้ดังนี้คือ สิ่งเสพติดประเภทพวักฝิ่น สิ่งเสพติดประเภทยานอนหลับ สิ่งเสพติดประเภทกัญชาและพืชกระท่อม สิ่งเสพติดประเภทแอมเฟตตามีน สิ่งเสพติดประเภทหลอนประสาทและไอระเหย และสุรา หรือ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (สุทัศน์ ธีรเวชเจริญชัย. 2532 : 63 - 64)

สิ่งเสพติดประเภทหนึ่งที่เป็นนิยามแพร่หลายมาเป็นเวลานานแล้ว คือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เพราะว่า เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อาทิเช่น สุรา เบียร์ เป็นต้น เป็นสิ่งเสพติดที่เป็นที่ยอมรับในวงสังคมและเป็นสิ่งเสพติดที่กฎหมายยอมรับ จึงทำให้มีการใช้สิ่งเสพติดประเภทนี้อย่างแพร่หลาย จากสถิติการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของคนไทยในปี พ.ศ. 2532 พบว่า เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่คนไทยดื่มเป็นสุราต่างประเทศ 10 ล้านลิตร สุราที่ผลิตในประเทศ 390 ล้านลิตร และเบียร์ 170

ล้านลิตร และยังพบว่าคนไทยที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยมีอายุอยู่ในระหว่าง 15 ถึง 26 ปี และปรากฏว่าครอบครัวของคนไทยที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ค่อนข้างสูง ได้แก่ ครอบครัวคนไทย ในภาคอีสานและภาคเหนือ สังคมของคนไทยส่วนมากนิยมดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เมื่อมีงานต่าง ๆ แม้แต่งงานรับน้องใหม่ตามสถาบันต่าง ๆ ก็ถือเป็นประเพณี ทำให้เกิดความเสื่อมเสียดังที่เคยเป็นข่าว มาแล้ว (เศษสัทธิ "คอกทองแดง" ไทยซดเหล้า - เบียร์ ปีละ 200 ล้านลิตร. 2533 : 20) การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จึงกลายเป็นเรื่องธรรมดาตามความรู้สึกของคนทั่วไป จนทำให้มองข้าม ความสำคัญของปัญหานี้เนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มประเภทนี้

ปัญหานี้เนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพส่วนบุคคลเป็นอย่างมาก และเป็นปัญหาที่ยากแก่การแก้ไข การดื่มเครื่องดื่มประเภทนี้ จนติดจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม กล่าวคือ มีการศึกษาพบว่าคนที่ติดสุราจะมีอัตราการแยกกันอยู่และ หย่าร้างในชีวิตสมรสสูง และยังพบว่าการติดสุรามีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมและปัญหาการฆ่าตัวตาย (สุวัทนา อารีพรค. 2524 : 430 - 431) นอกจากนี้ในทางศาสนาดูว่าการดื่ม เครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมาเป็นการประพฤติดิถีและถือเป็นอบายมุขที่พึงหลีกเลี่ยงอีกด้วย (อรเพ็ญ นาควัชร. 2525 : 62)

ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายอีกส่วนหนึ่งที่นอกเหนือจากการประกอบอาชญากรรมคือการเมา สุราแล้วประพฤตินุญวายในถนนหรือสาธารณะสถานยังเป็นการกระทำผิดกฎหมายในลักษณะลหุโทษตาม มาตรา 378 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช 2467 มาตรา 76 ยังได้บัญญัติห้ามข้าราชการพลเรือนเสพเครื่องดื่มมึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ โดยมีบทลงโทษถึงปลดออกและไล่ออกจากราชการ (สุวิทย์ รุ่งวิสัย. 2521 : 126) นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พุทธศักราช 2532 ได้ห้ามขับรถในขณะเมาสุรา โดยกองบังคับการ สถาบันนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ ถือเอาระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 80 มิลลิกรัม เปรอร์เซ็นต์ถือว่าเมา เพราะเป็นระดับที่ทำให้บุคคลเริ่มมีความบกพร่องในความสามารถทางการ ขับขี่รถยนต์ (นริศ เจนวิริยะ. 2532 : 36)

ปัญหาอุบัติเหตุเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นตามมา หลังจากคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึงร้อยละ 0.10 จะทำให้บุคคลไม่สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้เหมือนปกติ (สุวิทย์ อารีกุล. 2521 : 30) จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเนื่องจากการคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ที่พบบ่อย ๆ เช่น อุบัติเหตุจากการจราจร จากการศึกษพบว่า ผู้ประสบอุบัติเหตุจากการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครมีอัตราส่วนของผู้ประสบอุบัติเหตุที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดต่อผู้ประสบอุบัติเหตุที่ไม่มีแอลกอฮอล์ในเลือดเป็น 5.1 (โพธิ์ชัย หลิมรัตน์ และคนอื่น ๆ. 2526 : 1) ซึ่งในปี พ.ศ. 2532 ผู้คัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์มีอาการเมเมาทำให้เกิดอุบัติเหตุเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร 32,000 ราย (เผยสถิติ "คอทองแดง" ไทยชดเหล้า - เบียร์ ปีละ 200 ล้านลิตร. 2533 : 20)

ปัญหาทางเศรษฐกิจนับเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นเนื่องการคัมเครื่องคัมเมเมา เพราะทำให้เกิดการสูญเสียกำลังคน ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน สูญเสียผลผลิตรายได้ส่วนรวมของสถานประกอบการและยังก่อให้เกิดการสิ้นเปลืองและสูญเสียเงินเป็นจำนวนมากทั้งเพื่อการรักษาและใช้จ่ายเพื่อการคัม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้แจ้งว่า ในปี พ.ศ. 2517 ประชาชนจ่ายเงินซื้อสุรา 6,000 ล้านบาทต่อปี และกรมสรรพสามิตจกเก็บภาษีสุราทุกชนิดได้ถึง 2,104,885,819.50 บาท และจากสถิติกรมตำรวจระหว่างเดือนตุลาคม 2518 ถึงเดือนกันยายน 2519 มีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุราเกิดขึ้นถึง 44,323 ราย ซึ่งส่วนมากเป็นการคัมสุราเดือนมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 2,000 ล้านบาทต่อปี รวมรายจ่ายที่ประชาชนใช้ในการซื้อสุราประมาณ 10,100 ล้านบาทเศษ (สุวิทย์ รุ่งวิสัย. 2521 : 124) ซึ่งเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจที่ไม่ควรจะสูญเสีย

ปัญหาโดยตรงที่เกิดขึ้นกับบุคคล คือปัญหาทางสุขภาพ การคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพมากมายทั้งสุขภาพทางกายและสุขภาพจิต สุขภาพทางกายที่ได้รับโทษจากการคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์คือ ทำให้เกิดความผิดปกติของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย อาทิเช่น ระบบประสาท ระบบทางเดินอาหาร ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบเมตาบอลิซึมและต่อมไร้ท่อและระบบต่อมไร้ท่อ (กำพล กลั่นกลั่น และรังสี พรพิบูลย์. 2521 : 129) ซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งในลักษณะเฉียบพลันและเรื้อรัง ส่วนปัญหาสุขภาพจิตนั้นการคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์สามารถทำให้เกิดความ

ผลิตภคิตทางจิตได้ จากสถิติของโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละของคนที่โรคจิตที่เกิดจากพิษสุราเรื้อรัง คิดจากจำนวนคนไข้ที่มาใช้บริการทั้งหมด ปี พ.ศ. 2521 มีร้อยละ 2.78 ปี พ.ศ. 2522 มีร้อยละ 3.76 ปี พ.ศ. 2523 มีร้อยละ 5.07 และปี พ.ศ. 2524 มีร้อยละ 5.34 (โอบูร์ วาริรักษ์. 2525 : 97) ซึ่งแสดงให้เห็นแนวโน้มของผู้ป่วยโรคจิตที่เกิดจากพิษสุราเรื้อรังที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

จะเห็นได้ว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดผลเสียอย่างมากมายทั้งต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อสังคม การจะแก้ไขพฤติกรรมของบุคคลซึ่งทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว จำเป็นจะต้องทราบถึงเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ด้วย ทั้งนี้เพราะ เจตคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 3)

การป้องกันปัญหาระยะยาวสามารถกระทำได้ในเด็กและเยาวชน ซึ่งโรงเรียนประถมศึกษา นับได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญในการป้องกันปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสถานที่ที่มีเด็กและเยาวชนมารวมกันอยู่เป็นส่วนใหญ่ โรงเรียนนอกจากจะมีหน้าที่ในการให้การศึกษา แล้วยังมีหน้าที่ในการสั่งสอนอบรมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่ดี ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ แก่เด็กอีกด้วย แต่การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนจะสัมฤทธิ์ผลสูงสุดไม่ได้ ถ้าหากครูมีคุณลักษณะและเจตคติที่ไม่เหมาะสม ครูไม่ได้มีหน้าที่เพียงจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนอีกด้วย สิ่งที่ครูปฏิบัติเจตคติ การแสดงออกของครูตลอดจนบรรยากาศที่ครูสร้างขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มักจะถ่ายทอดไปสู่เด็กนักเรียนโดยการเลียนแบบเสมอ ครูจึงมีลักษณะเป็นแม่แบบหรือแม่พิมพ์ให้กับนักเรียน ดังเคยมีผู้กล่าวไว้ว่า "ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ" ดังนั้นการจะสร้างคุณลักษณะใด ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ครูจะต้องมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในตัวครูอยู่ก่อนแล้ว ในเรื่องของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก็เช่นเดียวกัน ถ้าครูมีเจตคติที่ไม่เหมาะสมต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เจตคติในลักษณะนั้นอาจได้รับการถ่ายทอดไปยังนักเรียน ซึ่งจะสามารถก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเจตคติและบุคลิกภาพของนักเรียนได้เพราะเจตคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการแสดงออกของพฤติกรรม

ของบุคคล จึงอาจจะส่งผลต่อปัญหาการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์และปัญหาผลกระทบที่ตามมาอย่างมากมายในอนาคตได้ ในจังหวัดลำพูนโดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนได้เคยมีนโยบายในการลด เลิก ละอขายมุขในข้าราชการครูประถมศึกษาในสังกัด การค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ ถือได้ว่าเป็นอขายมุขอย่างหนึ่ง และเป็นอขายมุขที่ชักนำไปประพฤตอขายมุขอื่น ๆ ได้อีกด้วย

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นข้าราชการครูประถมศึกษาผู้หนึ่งในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ได้ทราบถึงพฤติกรรมการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ในครูประถมศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง เจตคติของครูประถมศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปดำเนินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูประถมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ได้ ในลำดับต่อไป

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อทราบเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์
2. เพื่อทราบความแตกต่างของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ ตามตัวแปรต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 สถานภาพสมรส
 - 2.3 สาขาวิชาเอก
 - 2.4 ตำแหน่งหน้าที่
 - 2.5 ประสบการณ์ในการเป็นครู
 - 2.6 รัศมีเงินเดือน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นการกระตุ้นให้ครูหรือผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงโทษของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่มีต่อสุขภาพ
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน นำผลการศึกษาวิจัยไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดและขจัดปัญหาอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า วิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา
การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และเปรียบเทียบเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน
2. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2533 เป็นผู้บริหารจำนวน 301 คน และเป็นครูปฏิบัติการสอนจำนวน 2,307 คน เป็นครูชาย 900 คน เป็นครูหญิง 1,407 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2533 เป็นผู้บริหารจำนวน 164 คน และเป็นครูปฏิบัติการสอน 186 คน เป็นครูชาย

79 คน เป็นครูหญิง 107 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

4.1.1 เพศ

4.1.2 สถานภาพสมรส

4.1.3 สาขาวิชาเอก

4.1.4 ตำแหน่งหน้าที่

4.1.5 ประสบการณ์ในการเป็นครู

4.1.6 รัศับเงินเดือน

4.2 ตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หมายถึง เครื่องดื่มทุกชนิดที่มีเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl Alcohol) ผสมอยู่ อาทิเช่น เบียร์ ไวน์ วอดก้า วิสกี้ เบียร์ เหล้าโรง สาโท น้ำตาเมา ฯลฯ เป็นต้น

2. เจตคติที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หมายถึง ความรู้สึก ท่าที หรือความโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยบุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งในทางบวก (Positive) เช่น ชอบ พอใจ เห็นด้วย เป็นต้น และในทางลบ (Negative) เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

3. สาขาวิชาเอก หมายถึง สาขาวิชาการศึกษาที่เป็นวิชาเอกตามวุฒิการศึกษาสูงสุดที่ครูเรียนสำเร็จจากสถาบันการศึกษา แบ่งเป็น

3.1 บริหารการศึกษา

3.2 ประถมศึกษา

3.3 ภาษาไทย

3.4 สังคมศึกษา

3.5 พลศึกษา

3.6 อื่น ๆ (ระบุ)

4. ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึงตำแหน่งหน้าที่ของครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประถมศึกษาตามคำสั่งบรรจุแต่งตั้งครั้งล่าสุด แบ่งเป็น

4.1 ผู้ปฏิบัติการสอน ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่สอน และรวมถึงครูที่ทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอน

4.2 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ

5. ประสบการณ์ในการเป็นครู หมายถึงระยะเวลาที่ข้าราชการครูรับราชการและปฏิบัติหน้าที่ในการสอนและ/หรือบริหารในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง แบ่งเป็น

5.1 ไม่เกิน 5 ปี

5.2 6 - 15 ปี

5.3 16 - 25 ปี

5.4 มากกว่า 25 ปี

6. ระดับเงินเดือน หมายถึงเงินเดือนของข้าราชการครูที่ได้จากการรับราชการตามระบบพีซี (Position Classification) และยึดเอาบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนบัญชี ข. ที่เริ่มใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2533 เป็นเกณฑ์แบ่งเป็น

6.1 ต่ำกว่า 4,020 บาท

6.2 4,020 - 5,900 บาท

6.3 6,230 - 9,100 บาท

6.4 ตั้งแต่ 9,600 บาทขึ้นไป

7. ครู หมายถึงข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การศึกษาจังหวัดลำพูนทั้งผู้ปฏิบัติการสอนและผู้บริหาร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ การวัดเจตคติ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทั้งในต่างประเทศ และภายในประเทศไทย ยังมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

ความหมายของเจตคดียังไม่เป็นที่ยอมรับตรงกันในกลุ่มนักจิตวิทยาหรือกลุ่มผู้ที่ทำการศึกษาเรื่องเจตคติ ดังนั้นแต่ละกลุ่มก็ให้ความหมายไปตามความเชื่อของตน (ประเพณี สุวรรณ. 2526 : 1) คำว่า เจตคติ (Attitude) เป็นคำที่ใช้กันมากในจิตวิทยาสังคม มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคือ "Aptus" แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม (Allport. 1967 : 3) เจตคติเป็นคำที่มีความหมายเดียวกับคำว่า "ทัศนคติ" ที่มีอยู่ในหนังสือจิตวิทยา ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ทางการศึกษาเห็นควรให้ใช้คำว่า "เจตคติ" แทน (พยอม ตันมณี. 2524 : 138) สำหรับความหมายที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันได้มีผู้ให้ความหมายเอาไว้ ดังนี้

อัลพอร์ท (Allport. 1935 : 418) กล่าวว่า เจตคติเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงกำหนดทิศทางปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้อง เจตคติของเด็กได้มาจากประสบการณ์ต่าง ๆ และเมื่อประสบการณ์ต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จ เจตคติจะค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1954 : 128) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ ซึ่งคนเราอาจได้รับมาหรือน้อยก็ได้ เจตคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ ชอบหรือเห็นด้วย ลักษณะนี้

เรียกว่าเจตคติทางบวก (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่งคือ การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย ลักษณะนี้เรียกว่า เจตคติทางลบ (Negative Attitude)

ฮิลการ์ด (Hillgard. 1962 : 214) ให้คำจำกัดความของ เจตคติไว้ว่า เจตคติ คือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่แนวความคิดหรือสภาวะการณ์ในการเข้าหาหรือออกห่าง เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไป ในการเอนเอียงไปในลักษณะอย่างเดิมเมื่อพบสิ่งดังกล่าวนั้นซ้ำอีก

คาแกน (Kagan. 1968 : 613) กล่าวถึง เจตคติว่า เป็นความโน้มเอียงที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

ไตรแอนดิส (Triandis. 1971) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความคิดอย่างหนึ่งซึ่งมีอารมณ์เป็นตัวนำ ทำให้บังเกิดจิตใจโน้มเอียงก่อให้เกิดการกระทำแบบหนึ่งต่อสถานการณ์ทางสังคมเฉพาะลักษณะ

ครูซ (Cruze. 1974 : 187) ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับและเจตคติจะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

สำหรับนักวิชาการของไทย ได้ให้ความหมายของเจตคติ เอาไว้ดังนี้

เคโซ สวานานท์ (2512 : 28) กล่าวว่าเจตคติเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้น เจตคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

ชม ภูมิภาค (2516 : 64) กล่าวว่า เจตคติ คือ ทัศนคติที่บุคคลเกิดความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่าง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (2518 : 3) ให้คำจำกัดความว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสภาพการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นในทางที่ดี ชัดแจ้งหรือเป็นกลางก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสภาพการณ์นั้น ๆ

เชคคักกี้ โทวาสินธุ์ (2520 : 38) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางในทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทิศทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีสังคม ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2520 : 85) กล่าวว่า เจตคติเป็นนามธรรม และเป็นผลที่ทำให้เกิดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม แต่เจตคติมิใช่แรงจูงใจ (Motive) และแรงขับ (Drive) หากแต่เป็นสภาพความพร้อมที่จะตอบโต้และแสดงให้ทราบถึงการตอบสนองของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อสิ่งเร้า

เอนกกุล กริแสง (2521 : 147) ให้คำจำกัดความของเจตคติไว้ว่า หมายถึง ระบบความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมที่มีต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคคล สิ่งของ ความคิดเห็น เจตคติเป็นแรงขับที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลพิจารณาความสำคัญของสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมและมีอิทธิพลต่อการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับตน

ซูซีฟ อ่อนโกลสูง (2522 : 108) ให้คำจำกัดความของเจตคติไว้ว่า คือ ความพร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงความรู้สึกต่อวัตถุ สิ่งของ คน สิ่งกับอื่น ๆ ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกหรือการตอบสนองดังกล่าว อาจเป็นไปในทางที่ชอบ (เข้าไพบา) หรือไม่ชอบ (หลีกเลี่ยงหรือถอยหนี)

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2523 : 111) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกโน้มน้าอย่างจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ เรื่องราวและปรากฏการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรมด้านเจตคตินี้เป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงแต่อาศัยการตีความจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา บุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวกหรือทางลบ มากน้อย ขนาดไหน

ธวัช แสงจักร์ (2525 : 5) ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะแสดงออกมาในลักษณะ เจตคติที่ดีหรือเจตคติทางบวก (Positive attitude) ได้แก่การแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ เป็นต้น เจตคติที่ไม่ดีหรือเจตคติทางลบ (Negative attitude) ได้แก่การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ เป็นต้น ส่วนเจตคติแบบกลาง ๆ (Indifferent attitude) ได้แก่การแสดงออกในลักษณะเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือเกลียด

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3) กล่าวถึง เจตคติ ว่าเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

สมเกียรติ สุริยกุล (2527 : 31) ให้ความหมายของ เจตคติ ไว้ว่าคือ ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะนิมาน (Positive) คือ ชอบ พอใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือในลักษณะนิเสธ (Negative) คือไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน และเจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งนั้นสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

จากความหมายของเจตคติดังกล่าวมาแล้ว พบสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ท่าที ความคิดเห็นหรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลต่อ บุคคล สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวก (Positive) คือชอบ เห็นด้วย พอใจ สนับสนุน เป็นต้น หรือในทางลบ (Negative) คือ ไม่ชอบไม่เห็นด้วย ไม่พอใจ ไม่สนับสนุน เป็นต้น และเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ นั้นสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

นอกจากนี้ ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้หลายประการ เช่น

หยอม ต้นมณี (2524 : 140) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เมื่อบุคคลมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะรู้ได้ด้วยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาอาจแสดงด้วยคำพูด ท่าทาง ก็ได้
2. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน บุคคลอาจมีความรู้สึกนึกถึงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะซับซ้อนมาก เช่น เรารู้ว่าเพื่อนคนหนึ่งชอบเที่ยว เพราะเห็นเขาชอบไปทัศนาวอยู่เรื่อย ๆ แต่ถ้าเข้าไป

ชักชวน อาจพบว่ามีข้อแม้มากมาย เช่น จะไปถ้าเพื่อนคนนั้นไปด้วย จะไปถ้ารถที่ไม่มีห้องน้ำอยู่ในรถ ซึ่ง เจตคติเหล่านี้ถ้ามองเพียงผิวเผินจะไม่พบพฤติกรรมหลายอย่างที่แฝงอยู่ในพฤติกรรมใหญ่

3. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นไปได้ในทางดีหรือไม่ดีก็ตาม เจตคติอาจเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนจากเจตคติที่ยอมรับ หรือจากเจตคติที่ไม่ยอมรับไปสู่เจตคติที่ยอมรับก็ได้ ในเรื่องเดียวกันนี้ กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2526 : 231) ได้กล่าวถึงลักษณะไปของเจตคติไว้ว่า

1. เจตคติ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติ เป็นค่านิยมที่ชี้แนะทางการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตรงกันข้าม ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหา โดยการถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ
3. เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ได้ เช่น บิดา มารดา ไม่ชอบบุคคลหนึ่ง ย่อมมีแนวโน้มทำให้เด็กไม่ชอบบุคคลนั้นด้วย
4. เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป เจตคติย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

เจตคติจะประกอบด้วยองค์ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังที่ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3 - 4) ได้อธิบายไว้ว่า เจตคติประกอบด้วย

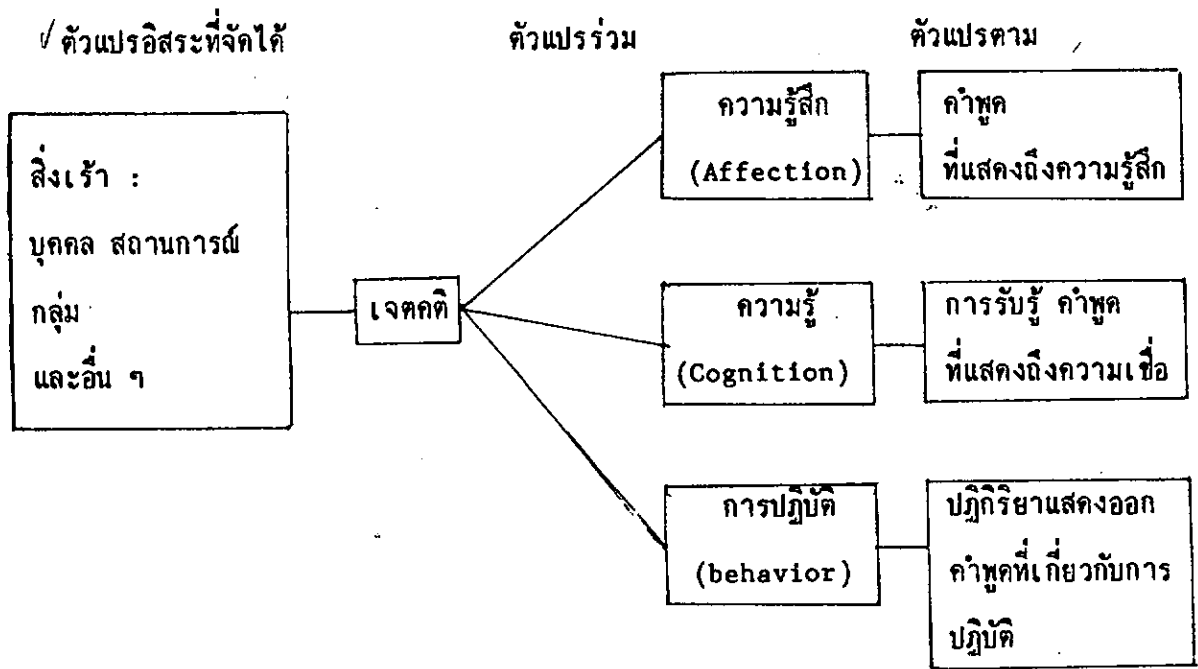
1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (Cognitive component) ได้แก่ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่เคยได้รับเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
2. องค์ประกอบด้านท่าทีความรู้สึก (Affective component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี

ขณะที่คิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวก (Positive) หรือมีความรู้สึกทางด้านลบ (Negative) ต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavioral component) องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน บางครั้งไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เช่น ถ้าบุคคลนั้นมีประสบการณ์เคยประสบอุบัติเหตุรถคว่ำมาก่อน เขาอาจไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่าเขามีองค์ประกอบทางการปฏิบัติ (Behavioral component) เป็นไปในทางด้านบวก และมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของเจตคติทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถเขียนเป็นแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังปรากฏตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของเจตคติ

แหล่งที่มา : ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.

การก่อรูปของเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ เกิดมาจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้ (Allport. 1935 : 180)

1. การเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและชนบทรรมนิยมต่าง ๆ ของสังคม และนำเอาสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นมาเป็นรากฐานของเจตคติ
2. การแบ่งแยกความรู้ที่ได้มาจากการประสบการณ์ของตนเอง เช่น เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาคิมักมองโลกในแง่ดี
3. ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม แต่รุนแรงในด้านดีหรือไม่ดี เช่น บุคคลที่ทำให้เกลียดมากมีลักษณะอย่างไร ก็มีเจตคติที่ไม่ดีต่อบุคคลที่มีลักษณะรูปร่างเช่นนั้นด้วย
4. การเลียนแบบ เช่น การที่บุตรเลียนแบบบิดามารดาของตน เมื่อบิดามารดามีเจตคติต่อบุคคลหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง บุตรก็มีเจตคติเช่นนั้นด้วย

ในเรื่องเดียวกันนี้ แผนกจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอไว้ว่า เจตคติเกิดขึ้นได้เพราะ (ซูซีฟ อ่อนโคสูง. 2522 : 109 - 110)

1. บุคลิกภาพของแต่ละคน คนที่ชอบเก็บตัว เจ้าระเบียบ เชื่อความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ และมีอำนาจเหนือคนอื่น มักจะรับเจตคติของคนอื่นหรือของกลุ่มมาเพียงเล็กน้อย จึงมีเจตคติเป็นของตนเอง ไม่อยากให้ผู้กล้อมมีเจตคติต่างไปจากตน ทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อคนอื่น บุคคลประเภทนี้เรียกว่า ethnocentric person ซึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพ ดังนี้

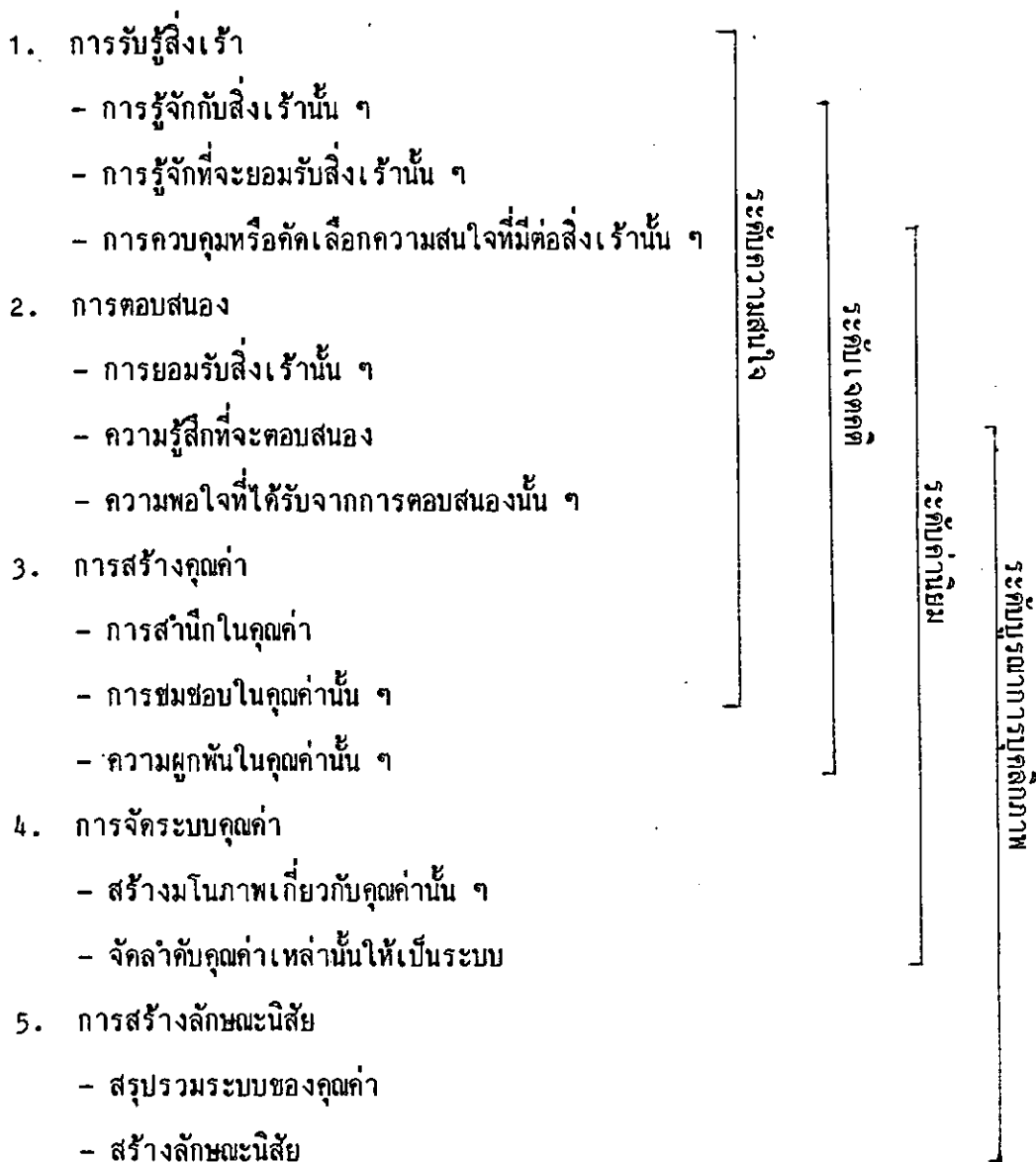
- ก. ชอบวางอำนาจ
- ข. ไม่มีการยืดหยุ่น มักยึดมั่นในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
- ค. เป็นคนที่เก็บความรู้สึกบางอย่างไว้ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ของสังคม

2. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่มิอิทธิพลต่อเจตคติของบุคคลทั้งสิ้น

3. ความต้องการให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนา บุคคลจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่ทำให้เขาสมปรารถนา ถ้าสิ่งใดทำให้เขาไม่ได้สิ่งที่ เขาต้องการก็จะทำให้เขามีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

เจตคติเป็นระดับหนึ่งของความรู้สึก ซึ่งเชดคักก์ โหวาสินธุ์ (2520 : 39) ให้นำเอา
แนวความคิดของ เบ็นจามิน เอส บลูม (Benjamin S. Bloom) และคนอื่น ๆ ในเรื่อง
พัฒนาการทางด้านความรู้สึกมาจัดเป็นรูปแบบตามลำดับชั้น ดังปรากฏตามภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบของการพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวคิดของบลูมและคนอื่น ๆ

นอกจากนี้ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 5 - 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติที่มีต่อบุคคลเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเขา
2. ช่วยให้มี self - esteem โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างซึ่งจะนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิริยาตอบโต้หรือการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่นำความสนใจมาให้ หรือเป็นการบำเพ็ญรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

การวัดเจตคติ เป็นวิธีการที่ทำให้คนเข้าใจเจตคติของตนเองและสามารถทำนายพฤติกรรมของตนเองนั้น ๆ ได้ (สุชา จันทน์เอม. 2527 : 227) โดยทั่วไปการวัดเจตคติของบุคคลอาจใช้วิธีการเกี่ยวกับการวัดลักษณะอื่น ๆ ของมนุษย์ก็ได้ เช่น บุคลิกภาพ แรงจูงใจหรือการรับรู้ แต่มิใช่แตกต่างกันในด้านเนื้อหาและการตีความของข้อมูลที่เก็บได้ การวัดเจตคติอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ได้ 6 วิธี ดังนี้ (ดวงเคื่อน พันธมนาวิน. 2523 : 9 - 22)

1. วิธีการสังเกต (Observation) การสังเกต หมายถึง การเฝ้ามองและการจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน โดยที่ผู้สังเกตคาดว่าพฤติกรรมที่ทำการสังเกตนั้นสะท้อนให้เข้าใจถึงเจตคติของบุคคลต่อสิ่งที่ต้องการจะศึกษา ในการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สังเกตจะต้องไม่ไปรบกวนหรือขัดขวางการกระทำของผู้ถูกสังเกต
2. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์ คือวิธีการให้ตอบด้วยปากเปล่า ผู้เก็บข้อมูลอาจจะจดบันทึกคำตอบหรืออัดเสียงเอาไว้ก็ได้ แล้วนำมาเอาคำตอบมาวิเคราะห์ในภายหลัง
3. วิธีการส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) วิธีการนี้สามารถใช้ได้ดีกับผู้ที่มีการศึกษาที่พอประมาณ สิ้นเปลืองทุนและเวลาน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ และเป็นแบบแผนเดียวกันสำหรับผู้ตอบทุกคน

4. วิธีการวัดทางอ้อม (Indirect Technique) การวัดเจตคติของบุคคล ถ้าใช้คำถามตรง ๆ อาจทำให้ผู้ตอบตอบบิดเบือนจากความเป็นจริงได้ นอกจากนั้นนักจิตวิทยายังเชื่อว่ามีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ มากมายที่อยู่ใต้จิตสำนึกของบุคคล ทำให้บุคคลไม่ทราบว่าเขามีเจตคติต่าง ๆ เหล่านั้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการวัดโดยทางอ้อม ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นลักษณะเหล่านั้น มีอยู่

3 วิธีการ ดังนี้ คือ

4.1 วิธีการต่อประโยคให้จบ (Sentence completion)

4.2 วิธีการโยงความสัมพันธ์ของคำต่าง ๆ (word association)

4.3 วิธีการเล่าเรื่องจากภาพ (Story telling)

5. วิธีการวัดแบบไม่รบกวน (Unobtrusive measures) เป็นวิธีการวัดเจตคติโดยไม่ให้ผู้ถูกศึกษารู้ตัว และผู้ศึกษาไม่จำเป็นต้องเข้าติดต่อกับเกี่ยวข้องเป็นการส่วนตัว มีวิธีการอยู่

3 วิธี ได้แก่

5.1 การใช้บันทึกเหตุและประมวลข้อมูล (archives) คือ การนำข้อมูลที่จัดบันทึกไว้ เพื่อประโยชน์อย่างอื่น มาวิเคราะห์

5.2 การวัดความสึกหรอ (erosion measures) คือการวัดความสึกกร่อนของวัตถุต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการกระทำของบุคคลนั้น

5.3 การวัดร่องรอย (trace measures) คือ การวินิจฉัยร่องรอยที่เหลือจากการกระทำของบุคคล ว่ามีความต้องการอะไรในการกระทำนั้น ๆ

6. วิธีการวัดทางสรีระ (Physiological measures) คือการใช้เครื่องมือในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย เนื่องจากอารมณ์ที่เกิดจากการมีเจตคติต่อสิ่งใด ๆ วิธีการที่ใช้กระทำได้ ดังนี้

6.1 การวัดความต้านทานกระแสไฟฟ้าของผิวหนัง (galvanic skin response)

6.2 การขยายรูม่านตา (pupill dilation)

6.3 การวัดปริมาณฮอร์โมนบางชนิด เช่น ADTH, hydrocortisone

วิธีการวัดเจตคติทั้ง 6 วิธีดังกล่าว เป็นวิธีการที่สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม กับความต้องการเฉพาะเรื่อง สำหรับในงานวิจัยนี้ เลือกใช้วิธีการใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวัดเจตคติของบุคคล มีวิธีการที่เป็นที่รู้จักและยอมรับในหมู่นักวิชาการ หลายวิธีการด้วยกัน เช่น วิธีการของเทอร์สโตน (Thurstone method) วิธีการของลิเกิร์ต (Likert technique) เป็นต้น การวัดเจตคติโดยใช้แบบสอบถามจะวัดได้เพียงตรงมากน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับข้อความที่วัดเจตคติในแบบสอบถามนั้น ๆ พยอม ตันมณี (2524 : 142) ได้นำ เอาแนวทฤษฎีของนักจิตวิทยาเจตคติหลายคน มาสรุปเป็นแนวทางในการสร้างข้อความเพื่อวัดเจตคติ ไว้ดังนี้

1. พยายามหลีกเลี่ยงข้อความที่อ้างถึงอดีตที่ผ่านมาแล้ว
2. พยายามหลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นจริง หรือสามารถตีความได้ว่าเป็นจริง
3. พยายามหลีกเลี่ยงข้อความที่กำกวมหรืออาจตีความหมายมากกว่าหนึ่งอย่าง
4. พยายามหลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นหรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่

พิจารณา

5. ข้อความแต่ละข้อความต้องแสดงความคิดเพียงความคิดเดียวที่สมบูรณ์ในตัวเอง
6. พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ข้อความในรูปประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ
7. คำบางคำที่บอกลักษณะชี้เฉพาะเจาะจง ควรเลือกใช้อย่างระมัดระวัง ถ้าหลีกเลี่ยงได้

ควรหลีกเลี่ยง

8. พยายามเลือกใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นกลาง

ในเรื่องเดียวกันนี้ นิภา มนูญิจู (2528 : 68 - 69) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างข้อความ วัดเจตคติ เอาไว้ว่า

1. หลีกเลี่ยงการใช้ข้อความที่กล่าวถึงอดีตมากกว่าปัจจุบัน
2. หลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นจริง หรืออาจแปลความหมายในลักษณะข้อจริง
3. หลีกเลี่ยงข้อความที่อาจแปลความได้มากกว่าหนึ่งอย่าง

4. หลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่วัดเจตคติของบุคคล
5. หลีกเลี่ยงคำที่คาดว่าผู้ตอบเข้าใจยาก
6. หลีกเลี่ยงคำประเภท "ทั้งหมด" "เสมอ ๆ" "ไม่เลย"
7. เลือกข้อความที่เห็นว่าครอบคลุมความรู้สึกได้กว้าง
8. ใช้ภาษาง่าย แจ่มชัด ตรงไปตรงมา
9. แต่ละข้อความมีความลึกเกี่ยว และมีหลายแบบคละกัน คือมีข้อความที่มีความหมาย

สอดคล้องและขัดแย้งกับแนวคิดทางสุขภาพอนามัย

10. ควรเป็นข้อความสั้น ๆ และมีมาตราวัดกำกับ
11. รูปแบบประโยคที่ใช้ต้องเป็นประโยคง่าย ๆ ไม่ใช่ประโยคที่ซับซ้อน
12. ไม่ใช่ประโยคที่มีคำปฏิเสธซ้อน

ในการศึกษารังนี้ ผู้วิจัยได้สร้างมาตราวัดเจตคติแบบจิกอันกับคุณภาพ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเกิร์ต (Likert) ซึ่งประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 46 - 48) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้าง เอาไว้ดังนี้

1. พิจารณาว่าต้องการวัดเจตคติของใคร ที่ทำอะไร และให้ความหมายของเจตคติ และสิ่งที่วัดนั้นให้แน่นอน
2. เมื่อตีความหมายของสิ่งที่วัดแน่นอนแล้ว ก็สร้างข้อความ (Statement หรือ Item) ในแต่ละหัวข้อนั้น ๆ โดยให้กลุ่มเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น และขณะเดียวกันก็ให้พิจารณาข้อความเหล่านั้นเป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือความเชื่อของผู้ตอบหรือไม่ ลิเกิร์ต ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบสอบถามเอาไว้ดังนี้

2.1 ข้อความควรเขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่ใช่ข้อเท็จจริง (fact)

2.2 ข้อความที่บรรจุลงในสเกล (Scale) จะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็น Favorable และ Unfavorable คละกันไป

2.3 ข้อความแต่ละข้อความจะต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน

จำนวนข้อความที่สร้างขึ้นครั้งแรกควรมีประมาณ 30 ข้อความขึ้นไป เพราะจะต้องเลือกข้อความให้เหลือประมาณ 20 - 25 ข้อความในแต่ละหัวข้อของสิ่งที่เราจะวัด

3. การทดลองใช้ (Try out) แบบสอบถาม เพื่อเลือกข้อความใช้แบบทดสอบกับกลุ่มบุคคลที่มีพื้นฐานคล้ายกับกลุ่มที่เราจะศึกษา จุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการปรับปรุงข้อความและคัดเลือกข้อความ โดยการวิเคราะห์ข้อความ (Item analysis)

ลักษณะของการตอบแบบสอบถามแบบนี้ มีให้เลือก 5 ข้อ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็น Favorable หรือ Unfavorable statement ถ้าข้อความนั้นเป็น Favorable statement การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

ข้อเลือก	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ในกรณีที่ข้อความนั้นเป็น Unfavorable statement การให้คะแนนจะเป็นตรงกันข้าม

ดังนี้

ข้อเลือก	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

ในการวัดเจตคติ ได้มีข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดเจตคติเอาไว้ ดังที่ เชคคักก์
ไวทาสินส์ (2520 : 41) ได้อธิบายไว้ว่า การวัดเจตคติมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเจตคติเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะคงเส้นคงวา
หรืออย่างน้อย เป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง
2. เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง ฉะนั้นการวัดเจตคติจึงเป็นการ
วัดทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนคงที่ ไม่ใช่
พฤติกรรมโดยตรงของมนุษย์
3. การศึกษาเจตคติของบุคคลนั้นไม่ใช่เป็นการศึกษาเฉพาะทิศทางเจตคติของบุคคล
เท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับมากน้อยหรือความเข้มของเจตคตินั้น ๆ ด้วย

/ประโยชน์ของการวัดเจตคติมีหลายประการด้วยกัน ดังที่ ดวงเคื่อน พันธุมนาวัน (2523 :

1 - 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดเจตคติ เอาไว้ดังต่อไปนี้

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยเจตคติต่อสิ่งใด ๆ ของบุคคล ย่อมเป็นเครื่อง
แสดงว่า เขามีความรู้สึกลึกซึ้งที่หรือไม่เกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกลึกซึ้ง
หรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด เจตคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการกระทำ
ต่อสิ่งนั้น ๆ ไปในทำนองใดด้วย ฉะนั้นการทราบเจตคติของบุคคลย่อมจะช่วยให้สามารถทำนายการ
กระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไป
2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน การที่บุคคลจะมีเจตคติอย่างไรวินั้นเป็นสิทธิส่วนบุคคล แต่การ
อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขในสังคม ย่อมจะเป็นไปได้ เมื่อพลเมืองมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน
ซึ่งเป็นทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่เกิดความแตกแยกกันในสังคม ในการประกอบอาชีพ
บางประเภทมีความจำเป็นจะต้องให้บุคคลที่มีเจตคติอันเหมาะสมมาเป็นผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความ
ก้าวหน้าและเกิดความเป็นธรรมแก่สังคม อาทิเช่น แพทย์ ครู ตำรวจ เป็นต้น การทราบเจตคติ
ของบุคคลล่วงหน้าจะสามารถเลือกสรรบุคคลได้ตามต้องการและเป็นการป้องกันปัญหาอันอาจจะเกิด
ขึ้นได้

3. วัดเพื่อการแก้ไข การวัดเจตคติในบางเรื่อง เช่น การวัดเจตคติของประชากร เกี่ยวกับนโยบายของชาติที่รัฐบาลกำหนดขึ้นมาว่า ประชากรมีเจตคติสอดคล้องหรือเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดขึ้นมาประเทศชาติอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้ เมื่อทราบเจตคตินั้นก่อนก็จะสามารถหาแนวทางในการแก้ไขก่อนที่จะเกิดปัญหา

4. วัดเพื่อให้เข้าใจสาเหตุและผล เจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ นั้นเปรียบเหมือนสาเหตุภายในซึ่งมีกำลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน สาเหตุภายในหรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้นอาจได้ผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกด้วยส่วนหนึ่ง และเจตคติของบุคคลอาจเป็นเครื่องกรองหรือเครื่องกันเหืออิทธิพลของสาเหตุภายนอก ที่มีต่อการกระทำของบุคคลนั้นได้ ฉะนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจนบางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดเจตคติของบุคคลต่าง ๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

แอลกอฮอล์ (Alcohol) เป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มนุษย์รู้จักและนำมาใช้เป็นเวลานานแล้ว กล่าวคือ เมื่อปี พ.ศ. 2454 ได้มีการค้นพบจารึกประมวลกฎหมายของพระเจ้าอัมมวราปี ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า ได้มีการจารึกเมื่อ 1,541 ปีก่อนพุทธศักราช ในจารึกนั้นได้มีการกล่าวถึง การจำหน่ายสุราด้วย (คม ขาวสะอาด. 2527 : 123) ในปัจจุบันนี้ แอลกอฮอล์ได้มีการนำมาใช้ประโยชน์อย่างมากมาย ทั้งในวงการอุตสาหกรรมและในชีวิตประจำวันของมนุษย์ แต่ถึงแม้ว่าแอลกอฮอล์จะมีประโยชน์อย่างมาก เมื่อนำมาผลิตเป็นสุราเพื่อดื่มแล้วก็จัดเป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่ง (อรเพ็ญ นาควิธระ. 2526 : 14) ซึ่งก่อให้เกิดโทษต่อสุขภาพของผู้ดื่มและเป็นปัญหาต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจรวมถึงผลกระทบอื่น ๆ ที่ตามมาอีกมากมาย เนื่องจากเป็นสิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย และเป็นที่ยอมรับของวงสังคม จึงทำให้ปัญหานี้เนื่องมาจากการดื่มสุราถูกมองข้าม ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีการแพร่กระจายไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของสังคมรวมทั้งในวงการครูประถมศึกษาด้วย

แอลกอฮอล์ (Alcohol) คือสารอินทรีย์ที่ประกอบด้วยธาตุคาร์บอน (Carbon) ไฮโดรเจน (Hydrogen) และหมู่ไฮดรอกซิล (Hydroxyl group) (ละออง เทศวานิช. 2515 : 37 - 38) แอลกอฮอล์มีอยู่หลายชนิดด้วยกัน แต่ละชนิดของแอลกอฮอล์มีจำนวนอะตอมของธาตุในโมเลกุลต่างกัน แอลกอฮอล์บางชนิดที่ควรรู้จักมีดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ลักษณะของแอลกอฮอล์ จำแนกตามชื่อสามัญ ชื่อตามระบบสากล สูตรทางเคมี

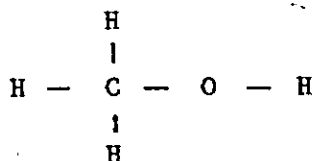
ลำดับที่	ชื่อสามัญ	ชื่อตามระบบสากล	สูตร	หมายเหตุ
1.	เมทิลแอลกอฮอล์	เมทานอล	CH_3OH	
2.	เอทิลแอลกอฮอล์	เอทานอล	$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$	
3.	โพรพิลแอลกอฮอล์	โพรพานอล	$\text{C}_3\text{H}_7\text{OH}$	ไอโซโพรพิลแอลกอฮอล์
4.	บิวทิลแอลกอฮอล์	บิวทานอล	$\text{C}_4\text{H}_9\text{OH}$	ไอโซบิวทิลแอลกอฮอล์
5.	เพนทิลแอลกอฮอล์	เพนทานอล	$\text{C}_5\text{H}_{11}\text{OH}$	ไอโซเพนทิลแอลกอฮอล์

แหล่งที่มา : สุนีย์ คล้ายนิล. "แอลกอฮอล์และเครื่องดื่มมีเมา ทอน 1." สสวท. 14 (1)
: 42 ; มิถุนายน - กันยายน 2529.

อย่างไรก็ดี แอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้คนนั้นมีเพียง 2 ชนิด ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย คือ เมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol) และ เอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) จึงขอกล่าวถึงเพียงแอลกอฮอล์ 2 ชนิด

1. เมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol) เป็นแอลกอฮอล์ที่ได้รับจากการสลายตัวของ ลิกนิน (Lignin) ในเนื้อไม้เมื่อถูกความร้อน ในการผลิตถ่านไม้โดยวิธีเผาไม้ในที่อับอากาศ หรือที่เรียกว่า การกลั่นทำลายเนื้อไม้ (Destructive Distillation of Wood) เมื่ออุณหภูมิขึ้นถึง 250 องศาเซลเซียส ไม้จะเริ่มสลายตัว ส่วนที่ระเหยเป็นไอน้ำเมื่อนำไปทำให้เย็นลงจะควบแน่นเป็นของเหลวเรียกว่า Pyroligneous acid มีเมทิลแอลกอฮอล์เป็นส่วนประกอบกว่าครึ่ง และด้วยเหตุนี้เมทิลแอลกอฮอล์ที่ได้จากการกลั่นทำลายเนื้อไม้จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Wood alcohol (นิกน้อย สุจริตกุล. 2519 : 5) เมทิลที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ได้มาจากระบวนการกลั่นคอกบิเจน

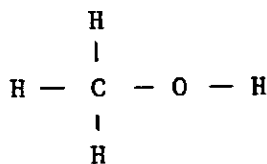
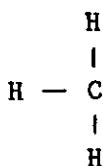
กล่าวคือ ใช้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) หรือ คาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) ทำปฏิกิริยากับก๊าซไฮโดรเจน (H) ภายใต้อุณหภูมิและความกดดันสูง มีโลหะหรือโลหะออกไซด์บางชนิดเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ทำให้ได้เมทิลแอลกอฮอล์ออกมา โดยมีพันธะระหว่างอะตอมของโมเลกุลธาตุ ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างทางเคมีของเมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol)

แหล่งที่มา : สุภาพ บุญยะรัตเวช. "เครื่องมือและยาพิษ," วิทยาศาสตร์. 28 (4) : 3 ; เมษายน 2517.

แอลกอฮอล์หมัก มีหมู่เมทิล จึงมีชื่อเรียกว่า เมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol) หมู่ไฮดรอกซิลจะทำให้โมเลกุลมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับน้ำ ซึ่งเป็นสาเหตุให้เมทิลแอลกอฮอล์ละลายน้ำได้ดี นอกจากนั้นหมู่ไฮดรอกซิลยังทำให้จุดเดือดของเหลวเปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย ดังแสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 เปรียบเทียบโครงสร้างทางเคมีของมีเทน (Methen) กับเมทิลแอลกอฮอล์ (Methylalcohol)

แหล่งที่มา : สุภาพ บุณยรัตเวช. "เครื่องคัมและยาพิษ," วิทยาศาสตร์. 28 (4) : 3
; เมษายน 2517.

จะเห็นได้ว่า เมทิลแอลกอฮอล์ มีหมู่ไฮดรอกซิลที่เพิ่มจากมีเทน (methen) หนึ่งหมู่ (- O - H) คุณสมบัติทางไฟฟ้าของหมู่ไฮดรอกซิล เป็นผลให้โมเลกุลที่มีหมู่ไฮดรอกซิลมีแรงดึงดูดระหว่างโมเลกุลเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย โมเลกุลของมีเทนที่เป็นของเหลวไม่มีหมู่ไฮดรอกซิลจึงไม่มีแรงดึงดูดระหว่างโมเลกุล โมเลกุลจึงแยกได้ง่ายแม้ที่อุณหภูมิเย็นจัดถึง -161°C ซึ่งสูงกว่าของมีเทนถึง 226°C

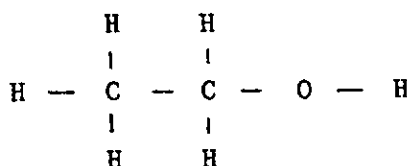
เมทิลแอลกอฮอล์เป็นแอลกอฮอล์ที่มีขายในร้านขายอุปกรณ์ก่อสร้างหรือร้านขายสีทาบ้าน ใช้เป็นตัวทำละลายผสมสี ใช้จุดไฟ ทำความสะอาดเช่น ถ้างสี การคัมแอลกอฮอล์ชนิดนี้แม้เพียงเล็กน้อยก็อาจทำให้ตามองได้ทั้งอย่างชั่วคราวและถาวร แต่ถ้าคัมเข้าไปมาก ๆ เช่น เติมน้ำแกวอาจถึงแก่ความตายได้ (สุนีย์ กล้ายนิล. 2529 : 42) เมทิลแอลกอฮอล์เป็นพิษต่อร่างกายไม่เฉพาะแต่การคัมเท่านั้น แม้ทางลมหายใจและทางผิวหนังก็อาจก่อให้เกิดอันตรายได้เช่นกัน เมทิลแอลกอฮอล์ทำให้เยื่อเมือก (Mucous Membrane) ระคายเคืองและเป็นพิษต่อระบบประสาทส่วนกลาง (Central Nervous System) โดยเฉพาะประสาทตา เป็นอันตรายต่อตับ ไต หัวใจ และอวัยวะอื่น ๆ เมื่อเมทิลแอลกอฮอล์ซึมเข้าสู่ร่างกาย ร่างกายกำจัดออกไปได้ช้าและยาก ถ้า

ได้รับบ่อย ๆ ก็จะสะสมและเพิ่มปริมาณจนถึงขีดที่ปรากฏเป็นพิษได้ จึงอาจจัดได้ว่าเป็นสารพิษประเภท สะสม (นิกน้อย สุจริตกุล. 2519 : 7) เชื่อกันว่าเมทิลแอลกอฮอล์จะสลายตัวเมื่อได้รับออกซิเจน โดยจะกลายเป็นฟอร์มิลิไซด์ และฟอร์มิก แอซิด (Formic acid) ซึ่งเป็นพิษต่อร่างกาย เช่นเดียวกัน

เมื่อดื่มเมทิลแอลกอฮอล์เข้าไปในร่างกายจะไม่ปรากฏอาการเมาเหมือนเอทิลแอลกอฮอล์ เมทิลแอลกอฮอล์จะกัดเยื่อภายในปากทำให้อักเสบเป็นสีม่วงหรือแดง เกิดอาการหน้าเขียว อ่อนเพลีย คลื่นไส้ ปั่นป่วนในท้อง ปวดท้อง หน้ามืด เป็นลม เหงื่อออก ตาฝ้าฟาง และอาจตาบอดได้ ในที่สุด แต่ด้วยปริมาณของเมทิลแอลกอฮอล์ที่รับเข้าสู่ร่างกายมีปริมาณที่มากพอที่จะทำให้ตายได้ สำหรับการรับเมทิลแอลกอฮอล์เข้าไปโดยการหายใจ ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณของเมทิลแอลกอฮอล์ที่สูดดม เข้าไปว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด นักสุขศาสตร์อุตสาหกรรมเชื่อว่า ถ้าสามารถควบคุมปริมาณ เมทิลแอลกอฮอล์ในอากาศให้ไม่เกิน 200 ส่วนในล้านส่วน ก็ยังปลอดภัยสำหรับผู้ทำงานเกี่ยวข้อง อยู่ (นิกน้อย สุจริตกุล. 2519 : 7) อาการที่เกิดขึ้นเนื่องจากการได้รับเมทิลแอลกอฮอล์ทาง การหายใจก็เช่นเดียวกับการดื่มเข้าไป สำหรับทางผิวหนัง เมทิลแอลกอฮอล์สามารถซึมผ่านเข้า ไปได้ เนื่องจากเมทิลแอลกอฮอล์เป็นตัวทำลายที่ เมื่อถูกบริเวณผิวหนังบ่อย ๆ ก็จะละลายไขมัน ที่เคลือบอยู่ ทำให้ผิวหนังบริเวณนั้นแห้งและแตกเป็นช่องให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้อีกด้วย

เนื่องจากเมทิลแอลกอฮอล์เป็นตัวทำลายที่ ดังนั้นเมทิลแอลกอฮอล์จึงอาจจะปนอยู่ใน ของใช้หลายอย่างที่มีใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งถ้าไม่ระมัดระวังก็อาจจะได้รับอันตรายได้ ของใช้ ประจำวันที่มีเมทิลแอลกอฮอล์ผสมอยู่หรือเป็นตัวทำละลาย เช่น สเปรย์ฉีดผม ยากำจัดกลิ่นตัว ผ้าม้วน เป็นต้น

2. เอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) หรือ เอทานอล (Ethanal) เป็น แอลกอฮอล์ประเภทหนึ่งที่มีผสมอยู่ในเครื่องดื่มประเภทมีเมาทั่ว ๆ ไป เอทิลแอลกอฮอล์ได้มา จากการหมักน้ำตาลกับยีสต์ชนิดหนึ่ง (โสมณ เริงสำราญ. 2526 : 721) ซึ่งจะได้อเอทิล แอลกอฮอล์กับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เอทิลแอลกอฮอล์มีสูตรทางเคมี คือ C_2H_5OH และมีพันธะ ระหว่างธาตุที่ประกอบเป็นโมเลกุลของเอทิลแอลกอฮอล์ ตามภาพประกอบ 5

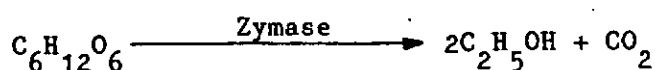
ภาพประกอบ 5 โครงสร้างทางเคมีของเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol)

แหล่งที่มา : สุภาพ บุญะรัตเวช. "เครื่องดื่มและยาพิษ," วิทยาศาสตร์. 28 (4) : 5 ;
เมษายน 2517.

สารประกอบที่มีหมู่เอทิล และเป็นแอลกอฮอล์ จึงเรียกแอลกอฮอล์ชนิดนี้ว่า เอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) และมีชื่อตามระบบเจนีวาที่ใช้เป็นสากลว่า เอทานอล (Ethanol) เอทิลแอลกอฮอล์เป็นสารที่มีประโยชน์นานัปการสำหรับนักเคมี ที่นำมาใช้ในปฏิกิริยาเคมีหลาย ๆ อย่างและมีราคาถูกด้วย นอกจากนี้ก็ยังสำคัญต่อคนธรรมดาแต่ละคนถือว่าเป็นประโยชน์ทั้งหมดหรือไม่ยังเป็นที่ยังสงสัยอยู่ (สุภาพ บุญะรัตเวช. 2517 : 5) เอทิลแอลกอฮอล์เป็นสารให้พลังงานแก่ร่างกาย แต่ไม่มีคุณค่าทางอาหารแต่อย่างใด (สุนีย์ กล้ายนิล. 2529 : 50) แอลกอฮอล์ชนิดนี้จัดเป็นสิ่งที่เสียดสีชนิดหนึ่ง โดยทั่วไปสิ่งเสียดสีแบ่งออกเป็นสองพวกใหญ่ ๆ คือ พวกกระตุ้นประสาทและกดประสาท แต่เอทิลแอลกอฮอล์มีสมบัติทั้งสองประการ คือ ทั้งกระตุ้นประสาทและกดประสาท ทั้งนี้เนื่องจากสมบัติและองค์ประกอบของเอทิลแอลกอฮอล์ กล่าวคือ ถ้าขณะร่างกายไม่มีแอลกอฮอล์อยู่ การรับแอลกอฮอล์เข้าไปเพียงเล็กน้อยจะเกิดการออกซิโคสหรือเผาผลาญให้กลายเป็นพลังงานในร่างกาย ถือว่าเป็นการกระตุ้น แต่เมื่อร่างกายมีพลังงานมากพอและมีแอลกอฮอล์ที่ยังเผาผลาญไม่หมดจะเกิดการสะสมในเลือด การที่รับแอลกอฮอล์เข้าไปอีกทำให้เกิดผลลัพท์อื่น ๆ ซึ่งมีผลทำให้กดประสาท ทำลายประสาท หรือทำให้ค่าความเป็นกรด - เบสของเลือดเปลี่ยนไป ซึ่งจะทำให้เกิดอันตราย ลักษณะของแอลกอฮอล์ประเภทนี้ มีลักษณะเป็นของเหลวใส ๆ ไม่มีสี มีกลิ่น

เฉพาะตัวที่เรียกว่า "กลิ่นเหล้า" สามารถระเหยและติดไฟได้ง่าย มีจุดเดือดที่ 78 C สามารถละลายได้ดีในน้ำ อาซีโตน คลอโรฟอร์ม อีเทอร์ และในแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่จะมีแอลดีไฮด์ (Aldehyde) ปนอยู่ด้วยเล็กน้อยเสมอ (วิทย์ เทียงบุรณธรรม. 2531 : 117)

เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือสุราเป็นคำที่มีความหมายเดียวกัน เป็นเครื่องดื่มที่มีเอทิลแอลกอฮอล์ผสมอยู่ทุกชนิด เช่น วิสกี้ บรั่นดี คอนยัค แชมเปญ ยิน รัม เบียร์ สุราโรงสุราเถื่อน กระแช่ อุ สาโท น้ำตาลเมา ฯลฯ (บุญฤกษ์ จาญามระ. 2521 : 17) สุราทำมาจากพืชหรือผลไม้ที่มีแป้งหรือน้ำค้ำง โดยใช้การหมักหรืออาศัยการเปลี่ยนแปลงทางเคมีโดยเอนไซม์ (Enzyme) ของยีสต์ (Yeast) โดยจะเปลี่ยนแปลงน้ำตาลให้เป็นแอลกอฮอล์และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ดังปรากฏตามตาราง 6

ภาพประกอบ 6 ปฏิกริยาการเปลี่ยนแปลงน้ำตาลเป็นแอลกอฮอล์ และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

แหล่งที่มา : สุพัฒน์ ธีรเวชเจริญชัย. ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. 2532. หน้า 124.

เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสุราสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท ดังนี้ (สุนีย์ คล้ายนิล. 2529 : 43)

1. ประเภทที่ทำจากข้าวมอลต์ ได้แก่ เบียร์หรือเอล
2. สุราหมัก ได้แก่ ไวน์ กระแช่ น้ำตาลเมา สาโท สาเก อุ เป็นต้น
3. สุรากลั่น ได้แก่ วิสกี้ บรั่นดี ยิน วอดก้า เป็นต้น

การแบ่งประเภทของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ลักษณะหนึ่งโดยการยึกเอากระบวนการผลิตและปริมาณแอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่ในเครื่องดื่มนั้นเป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งได้ ดังปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 ชนิดของเครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์จำแนกตามกระบวนการผลิตและปริมาณแอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่

ชนิดของเครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์	ปริมาณแอลกอฮอล์ (หรือ คีกรี)	ปริมาณความร้อน (แคลลอรี่/ 1 ลิตร)
ไซเคอร์	2° - 6°	112 - 336
เบียร์	4° - 6°	224 - 448
ไวน์	8° - 15°	448 - 846
วิสกี้หรือบรั่นดี	28° - 95°	1,568 - 5,320
รัม	45° - 50°	2,520 - 2,800
ลีเกอร์	20° - 65°	1,120 - 3,640
อาเปรีตีฟ	15° - 75°	840 - 4,200

แหล่งที่มา : สัทพ์ณธ์ อีรเวชเจริญชัย. ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. 2532. หน้า 125.

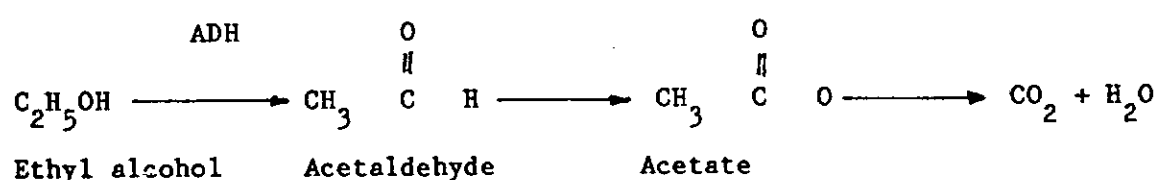
สุรา 1° หรือ 1 คีกรี หมายถึงจำนวนแอลกอฮอล์ 8 กรัมที่อยู่ในสุรา 1 ลิตร
แอลกอฮอล์ 1 กรัม ที่ถูกเผาผลาญในร่างกาย ให้พลังงานความร้อน 7 แคลลอรี่
สำหรับสุราเดือนเช่น น้ำตาลเมา สาโท กระแช่ ฯลฯ ไม่มีมาตรฐานและความเข้มข้น
ของแอลกอฮอล์ที่ไม่แน่นอน

สุราในแต่ละประเภทยังแบ่งออกเป็นหลายชนิด มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปตามวิธีการปรุง
และผลิต ตลอดจนความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ผสมอยู่ ดังเช่น (กมลศักดิ์ ตั้งธรรมนิม. 2522 :

1. บรั่นดี (Brandy) เป็นสุราที่ได้จากการกลั่นไวน์องุ่น แล้วจึงนำไปเก็บบ่มในถังไม้เชอร์รี่ ก่อนจะนำออกบรรจุขวดขายจึงปรุงรสชาด นอกจากนี้บรั่นดียังมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น คอนยัค กราฟฟา เมตาซา เป็นต้น
2. วิสกี้ (Whisky) เป็นสุราที่ได้จากการกลั่นสุราหมักจากข้าวต่าง ๆ เช่น ข้าวบาเลย์ ข้าวทรี ข้าวโอ๊ต ข้าวโพด ข้าวเทมเปียว เป็นต้น แล้วนำไปเก็บบ่มในถังไม้โอ๊ค ก่อนจะนำออกบรรจุขวดขายจึงปรุงแต่งรสชาด นอกจากนี้วิสกี้ยังมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น วิสกี้โรย วิสกี้มอลต์ วิสกี้เบอร์เบิน เป็นต้น
3. รัม (Rum) เป็นสุราที่ได้จากการกลั่นสุราที่หมักจากน้ำอ้อย กากน้ำตาลและน้ำเชื่อม
4. ยิน (Gin) เป็นสุราที่ได้จากกลั่นกล้าย ๆ กับวิสกี้ แล้วนำสุราที่กลั่นได้ไปผสมกับเครื่องเทศ เช่น ผักชี ยี่ห่วย วานิลลา ฯลฯ แล้วนำไปกลั่นซ้ำอีกครั้งหนึ่ง
5. วอดก้า (Vodka) เป็นสุราที่มีลักษณะคล้ายกับวิสกี้ โดยวิสกี้กลั่นออกมาด้วยคิริตัว แต่วอดก้ากลั่นออกมาด้วยคิริที่สูงกว่า
6. อาร์แรก หรือสุราขาว หรือสุราโรง เป็นสุราที่กลั่นมาจากสุราที่หมักจากกากน้ำตาล ข้าว น้ำตาลมะพร้าว น้ำตาลโตนด เป็นต้น
7. สุราคอกเหลดต่าง ๆ คอกเหลดคือการนำเอาสุราหลายชนิดมาผสมกันตามสูตร ซึ่งขึ้นอยู่กับรสนิยมของผู้ดื่ม
8. แชมเปญ (Champagne) เป็นสุราที่ได้จากการหมักองุ่น ซึ่งแชมเปญเป็นสุราองุ่นประเภทมีฟอง โดยมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ผสมอยู่คล้าย ๆ เบียร์
9. ไวน์และไซเดอร์ (Wine and Cyder) เป็นสุราที่ได้จากการหมักองุ่นหรือผลไม้อื่น อาจจะใช้อุ่นผสมกับผลไม้ในการผลิตก็ได้ แต่สำหรับไวน์นั้นจะต้องใช้อุ่นในการหมักไม่ว่าจะ ร้อยละ 60 ถ้าต่ำกว่าร้อยละ 60 ก็เรียกว่า ไซเดอร์
10. เบียร์ (Beer) เป็นสุราที่ได้จากการหมักมอลต์ของข้าวบาเลย์ อบและบคให้ละเอียด แล้วนำไปต้มให้สุกใส่ดั่งหมักไคท์ แล้วจึงเติมคอกฮอปและใส่เชื้อยีสต์ เบียร์แบ่งออกเป็น 4 ชนิดคือ แลเกอร์เบียร์ เอลเบียร์ สเต้าก์เบียร์ และพอกเตอร์เบียร์

11. สุราหมักพื้นบ้าน เป็นสุราที่ได้จากการหมักวัตถุดิบข้าว ผลไม้ น้ำตาล ด้วยยีส เช่น กล้วย ข้าวโพด น้ำตาลเมว เป็นต้น

เมื่อดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เอทิลแอลกอฮอล์ประมาณ 1 ใน 5 จะถูกดูดซึมผ่านผนังกระเพาะอาหาร และส่วนที่เหลือจะซึมผ่านผนังลำไส้เล็กเข้าสู่หลอดเลือด เมื่อผ่านไปตับ แอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ 95 จะถูกย่อยโดย ADH (Alcohol dehydrogenase) เปลี่ยนเป็น อะซีตัลดีไฮด์ (Acetaldehyde) จากนั้นเปลี่ยนเป็นเกลือของกรดน้ำส้ม (Acetate) ซึ่งใช้ประโยชน์เป็นพลังงานได้ แล้วกลายเป็น คาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) กับน้ำ (H_2O) ส่วนแอลกอฮอล์ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 5 จะถูกขับออกจากร่างกายทางปอด ไตและต่อมเหงื่อ ซึ่งจะผสมออกไปกับลมหายใจและปัสสาวะ (สุทัศน์ ธีรเวชเจริญชัย. 2532 : 126) สำหรับกระบวนการเผาผลาญแอลกอฮอล์ในร่างกาย สามารถเขียนเป็นสมการเคมีได้ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 ปฏิกริยาการเปลี่ยนแปลงแอลกอฮอล์ในร่างกาย

แหล่งที่มา : สุทัศน์ ธีรเวชเจริญชัย. ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. 2532. หน้า 126.

ในแต่ละขั้นตอนของปฏิกิริยาแอลกอฮอล์ในร่างกาย มีผลต่อร่างกาย ซึ่งสุนีย์ คล้ายนิล.

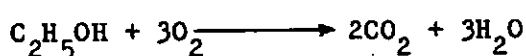
(2529 : 51) ได้อธิบายไว้ตามตาราง 3

ตาราง 3 ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงในร่างกายและผลต่อร่างกาย

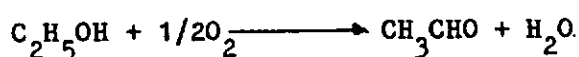
ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย

ผลต่อร่างกาย

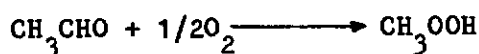
1. เกิดการเผาผลาญโดยออกซิเจนได้คาร์บอนไดออกไซด์กับน้ำ

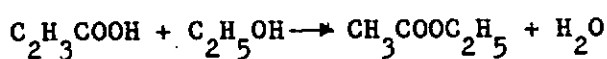
2. เมื่อแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น ออกซิเจนที่เข้าร่วมตัวน้อยลง จะเกิดอัลดีไฮด์

3. อัลดีไฮด์รวมตัวกับออกซิเจนที่หายใจเข้าไปเกิดกรด

4. กรดที่เกิดขึ้นรวมกับแอลกอฮอล์ที่ดื่มเข้าไปอีก ได้เอสเทอร์ ทำให้ลมหายใจของผู้ดื่มเริ่มมีกลิ่นหอม

ให้พลังงาน รู้สึกร้อน หัวใจสูบฉีดโลหิตไหลเวียนดีขึ้น

อัลดีไฮด์มีผลต่อประสาททำให้ควบคุมสติไม่ค่อยได้ เมื่ออัลดีไฮด์รวมกับกรดเกลือในกระเพาะอาหาร ให้สารพิษต่อกระเพาะอาหาร

กรดอะซิติกที่เกิดขึ้นเข้าสู่กระแสเลือดและไหลเวียนไปสมอง เป็นอันตรายต่อเนื้อเยื่อในสมอง ทำให้การควบคุมสั่งงานเสียไป มองเห็นไม่ชัดเจน ปวดหัว ที่สำคัญที่สุดถ้าเกิดกรดมากและระบบการควบคุมในเลือดไม่ดีพอ จะทำให้ค่า pH ลด อาจช็อคตายได้

ของเอสเทอร์ แต่ร่างกายไม่ยอมรับสารนี้ทำให้กลิ่นไม่หอม จะขับออกโดยการหายใจ

ตาราง 3 (ต่อ)

ปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย

ผลต่อร่างกาย

5. ถ้าแอลกอฮอล์มากเกินไปจนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างอื่น
ไม่ทัน จะรวมตัวกันเองเป็นอีเทอร์
- $$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + \text{C}_{12}\text{H}_5\text{OH} \longrightarrow \text{C}_2\text{H}_5\text{OC}_2\text{H}_5 + \text{H}_2\text{O}$$
- (อีเทอร์)
- อีเทอร์เป็นยาสลบ คนที่ดื่มสุรามากจึง
อาจจะสลบไสลไม่ได้สติ และถ้ามีอีเทอร์
เกิดมาก อาจตายได้ และเป็นสาเหตุ
ที่ทำให้คนเมามีอาการแปลก ๆ และ
บางคนอาจเสียชีวิตในวงสุราได้

แหล่งที่มา : สุนีย์ กล้ายนิล. "แอลกอฮอล์และเครื่องดื่มเมามา ตอน 2," สสวท. 14 (4)
: 51 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2529.

จากการทดลองเพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์ที่สามารถทำให้ผู้ดื่มมีอาการเมามาในลักษณะต่าง ๆ
หรืออาจถึงแก่ความตายได้นั้น ผลปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่สัมพันธ์กับอาการของผู้ดื่มสุรา

ปริมาณแอลกอฮอล์ (กรัม/เลือด 1,000 ลบ.ซม.)

อาการของผู้ดื่มสุรา

0.5 - 1 กรัม

กรึ่มอกกรึ่มใจและว่องไว แต่ยังไม่ถึงกับเมา

1 กรัมขึ้นไป

เริ่มมีอาการเมามา มองเลื่อม นึกคิดหรือทำอะไร
ช้าลง

1 - 1.5 กรัม

เริ่มมีอาการเมา และควบคุมตัวเองได้น้อยลง

ตาราง 4 (ต่อ)

ปริมาณแอลกอฮอล์ (กรัม/เลือด 1,000 ลบ.ซม.)

อาการของผู้ดื่มสุรา

1.5 - 2 กรัม

เมาอย่างมาก และควบคุมตัวเองได้ยาก หรือ
ไม่ได้เลย

2 - 4 กรัม

เมาอย่างหนัก จนถึงกับหลับหรือสลบหมดสติ

4 - 6 กรัม

ผู้ที่ดื่มจะหมดสติ และเสียชีวิตได้

แหล่งที่มา : สุตันท์ ธีรเวชเจริญชัย. ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. 2532. หน้า 126 - 127.

ปัจจุบันได้มีผู้ประดิษฐ์เครื่องมือวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในหลอดเลือด ที่ใช้กันทั่วไปเรียกว่า "Durnkometer" โดยให้ผู้ถูกส่งสัยว่าดื่มสุราหรือไม่ เป่าลมเข้าไปในลูกโป่ง แล้วนำลูกโป่งนั้นไปตรวจหาปริมาณแอลกอฮอล์อีกครั้งหนึ่ง เครื่องมือนี้สามารถบอกปริมาณแอลกอฮอล์ในหลอดเลือดได้

พฤติกรรมการณ์ดื่มสุราของคนนั้น มีสาเหตุมาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัยด้วยกัน ดังที่สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2521 : 120) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้คนเสพสุราเอาไว้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความอยากรู้ยาทดลอง ความอยากรู้ยาทดลองมักเกิดขึ้นกับเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่าง 13 - 20 ปี คนที่อยู่ในวัยดังกล่าวมีความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว จากวัยเด็กกลายเป็นวัยผู้ใหญ่ คนในวัยนี้เกิดความอยากรู้ยาเห็นอยากทดลองในทุกสิ่งทุกอย่างมากกว่าวัยอื่น ๆ และเมื่อได้ทดลองดื่มสุราเนื่องจากจะรู้ถึงรสชาติว่าเป็นอย่างไร และเมื่อดื่มเป็นระยะเวลานานเข้าก็เลยทำให้เกิดอาการติดสุรา

2. คิมเพื่อรักษาโรคนัยไข้เจ็บและความผิดหวัง มียาบางชนิดที่ต้องผสมกับสุรา ในระยะของการใช้ยาที่จะเจริญอาหาร แต่เมื่อใช้ยาที่ผสมกับสุราเป็นระยะเวลานาน ก็จะทำให้เกิดการเสพติดขึ้น และต้องดื่มเป็นประจำ ร่างกายที่อ่อนแออยู่แล้วเมื่อติดสุราอีกก็อาจมีโรคแทรกซ้อนอีกได้

นอกจากโรคทางกายแล้ว ความกลัดกลุ้มผิดหวัง ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนหันมาดื่มสุรา เพื่อให้ลืมความกลัดกลุ้มใจนั้น โดยไม่ทราบว่าการกระทำดังกล่าวไม่สามารถแก้ปัญหาได้เลย มีแต่จะเพิ่มปัญหาให้มากขึ้น

3. ดื่มสุราเพื่อให้จิตใจเข้มแข็งหรือค้ำยอใจ เพราะคนส่วนมากเชื่อว่า การดื่มสุรา ทำให้เกิดความกล้า การกระทำในลักษณะกล้านั้นไม่ได้เกิดจากความเข้มแข็งของจิตใจแต่เกิดจากความเมามัว พฤติกรรมที่แสดงออกไม่ได้อยู่ในความควบคุมของสติสัมปชัญญะ จึงทำให้เกิดการกระทำต่าง โดยปราศจากความยั้งคิด ซึ่งนำไปสู่การกระทำผิด และความผิดส่วนมากมักเป็นการประทุษร้ายชีวิต ทำร้ายร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นต้น

4. ดื่มโดยเห็นว่าเป็นค่านิยมของสังคม ค่านิยม คือสิ่งที่คนส่วนมากยกย่องแสวงหา อยากมี อยากเป็น เช่น ความรู้ การมีทรัพย์สิน ตำแหน่ง การมีเกียรติ หรือความเป็นผู้ดี เป็นต้น ดังนั้นการดื่มสุราซึ่งมีผู้เข้าใจกันว่าเป็นค่านิยมของสังคม ซึ่งพอจะแยกออกได้เป็น

4.1 เยาวชน ดื่มสุราโดยเข้าใจว่าสังคมของผู้ใหญ่เขาทำกันเนื่องจากตนเองมีร่างกายเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็อยากจะลอกเลียนแบบให้เหมือนกิจกรรมที่ผู้ใหญ่ทำกัน ก็เลยดื่มสุรา ถึงแม้จะเกิดความระคายเคืองในหลอดอาหาร เมื่อดื่มบ่อย ๆ ก็เลยติดสุรา

4.2 ผู้ใหญ่ ก็อยากลอกเลียนแบบสังคมชั้นสูง เพราะเข้าใจว่าสังคมผู้ค้ำยอสูงนั้น จะต้องมีการสังสรรค์กันด้วยการดื่มสุรา ถ้าไม่มีสุราสังสรรค์กันจะถือว่าเป็นสังคมผู้ค้ำยอไม่ได้ สุราเป็นสิ่งที่เสพติดชนิดหนึ่งและเป็นอบายมุขอีกด้วย ดังนั้นการสังสรรค์ด้วยการดื่มสุราจึงไม่ใช่ลักษณะของสังคมผู้ค้ำยอเข้าทำกัน

4.3 คนบางกลุ่มชอบทำตามตัวเลียนแบบชาวต่างประเทศ เมื่ออ่านเจอในตำราเรื่อง การจัดงานสังสรรค์ต่าง ๆ แต่ละงานมีวิธีผสมสุราแบบต่าง ๆ อยู่ด้วย ก็เลยเข้าใจว่าในสังคมของต่างประเทศนิยมใช้สุราเป็นเครื่องค้ำยอ จึงเอาอย่างบ้าง

4.4 ความเข้าใจผิด คิดว่าเป็นค่านิยมอย่างหนึ่ง คือ การดื่มสุราแล้วทำให้สมองแจ่มใส เขียนภาพย์ กลอน หรือหนังสือได้ดี เช่น สุนทรภู่ หรือคนอื่น ๆ อันที่จริงแล้วบุคคลเหล่านั้นเวลาที่แต่งหนังสือไม่ได้ดื่มสุรา

4.5 ตัวอย่างจากละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบ เพราะว่าการคิมสุราเป็นสิ่งที่ดี และเป็นค่านิยมที่ถูกต้อง

ในเรื่องเดียวกันนี้ อรเพ็ญ นาควัชระ (2526 : 66) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้บุคคลคิมสุรา เอาไว้ว่า

1. อยากทำคนเหมือนคนอื่น ๆ
2. เนื่องจากต้องการใช้สุราทำให้จิตใจเข้มแข็ง
3. เนื่องจากต้องการใช้สุราทำให้จิตใจร่าเริงแจ่มใส
4. เนื่องจากต้องการใช้สุราระงับอารมณ์วิตกกังวล หวาดกลัว เสียใจ โกรธ
5. เนื่องจากคิดว่าสุราทำให้ความคึกคักอ่านแจ่มใสขึ้น
6. เนื่องจากคิดว่าสุราเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่

จะเห็นได้ว่าสาเหตุของการคิมสุราหรือเครื่องคิมที่มีแอลกอฮอล์นั้น ส่วนใหญ่เนื่องมาจาก ตัวของผู้คิมเอง ซึ่งได้แก่สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ และสภาพสังคมสิ่งแวดล้อม

การคิมเครื่องคิมที่มีแอลกอฮอล์จะส่งผลกระทบต่อทุกทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สภาพสังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งผลของการคิมเครื่องคิมที่มีแอลกอฮอล์สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1. ปัญหาทางสังคม การคิมสุราจนคิดสุราถือว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรงปัญหาหนึ่งของสังคม ทั้งนี้เพราะการคิมสุราเป็นภาวะที่ยุ่ยยากและมีผลกระทบต่อคนในสังคมเป็นจำนวนมาก และสุรายังเป็นต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาคูบิเหตุ ปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรมของประชาชน ซึ่งปัญหาค้าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคม

ปัญหาอาชญากรรม ในสมัยก่อนเคยกล่าวกันว่า ส่วนใหญ่ของผู้ที่ก่ออาชญากรรมคิมสุรา แต่ในปัจจุบันพบว่าการคิมสุราและการประกอบอาชญากรรมมีสาเหตุมาจากทางสังคมและจิตวิทยาคล้ายกัน (สุวทนา อารีพรก. 2524 : 430) การกระทำความผิดทางอาชญากรรมของอาชญากรมักจะทำหลังจากการคิมสุราแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความกล้าที่จะกระทำความผิดแล้ว อาชญากรรมที่มักเกิดขึ้นหลังจากการคิมสุรา มักได้แก่ ความผิดทางเพศ การประทุษร้ายต่อร่างกาย เป็นต้น

ปัญหาการฆ่าตัวตาย การฆ่าตัวตายพบบ่อยในคนที่คิดสุรา ซึ่งส่วนใหญ่ของคนพวกนี้จะมีอารมณ์ซึมเศร้าร่วมอยู่ด้วย และมักจะฆ่าตัวตายหลังจากที่ดื่มจัดมาหลายสัปดาห์ และหลังจากการพยายามฆ่าตัวตายแต่ไม่สำเร็จ บุคคลพวกนี้จะมีอาการเศร้า รู้สึกผิด หรือรู้สึกละอายน้อยลง จากการศึกษาของ บาร์ร่าโคลท์ก (Barra clough) และคณะในปี ค.ศ. 1974 พบว่า ร้อยละ 80 ของคนกลุ่มนี้จะดื่มจัดจนกระทั่งเกิดปัญหาทางร่างกาย จิตใจ และหมดความสามารถทางสังคม ร้อยละ 93 จะมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการดื่มในระยะใกล้ ๆ กับการพยายามฆ่าตัวตาย คือดื่มมากขึ้นหรือน้อยลง และร้อยละ 87 ดื่มจัดมานานระหว่าง 10 - 39 ปี (สุวิทนา อารีพรค. 2524 : 430)

ปัญหาคู่บิตเหตุนับเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึงร้อยละ 0.10 จะทำให้บุคคลไม่สามารถควบคุม การเคลื่อนไหวของร่างกายได้เหมือนปกติ (สุวิทย์ อารีกุล. 2521 : 30) จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยง่าย จากการศึกษาของ ไพฑูรย์ ทลิธรัตน์ และคนอื่น ๆ (2526 : 1) พบว่า ผู้ประสบอุบัติเหตุ จากการจากราจรในเขตกรุงเทพมหานครมีอัตราส่วนของผู้ประสบอุบัติเหตุที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ใน เลือดต่อผู้ประสบอุบัติเหตุที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดถึง 5 : 1 และมีรายงานว่า ผู้ดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์จนมีอาการมึนเมาทำให้เกิดอุบัติเหตุเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2532 มีถึง 32,000 ราย (เผยสถิติ "คอทองแดง" ไทยชดเหล้า - เบียร์ปีละ 200 ล้านลิตร. 2533 : 20)

ปัญหาการกระทำผิดกฎหมาย นอกจากการกระทำอาชญากรรมแล้ว ผู้ดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ อาจจะกระทำผิดกฎหมายได้อีก เช่น การเมาสุราแล้วประทุพริ้วในถนนหรือ สาธารณสถาน เป็นการกระทำผิดกฎหมายในลักษณะลหุโทษตามมาตรา 378 แห่งประมวลกฎหมาย อาญา และตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช 2467 มาตรา 76 ยังได้บัญญัติห้าม ข้าราชการพลเรือนเสพเครื่องดื่มมึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ โดยมีบทลงโทษถึงปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ (สุวิทย์ รุ่งวิทย์. 2521 : 126) นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก

พุทธศักราช 2532 ได้ห้ามขายรถในขณะเมาสุรา โดยกองบังคับการสถานีนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ ถือเอาระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ 80 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ถือว่าเมาเพราะบุคคลที่มีแอลกอฮอล์ในระดับนี้เริ่มมีความบกพร่องในความสามารถทางการขับขี่รถยนต์ (นริศ เจนวิริยะ. 2532 : 36)

ปัญหาในครอบครัว เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ คนที่ติดสุรามักจะมีการหย่าร้างและแยกกันอยู่สูง (สุวิทนา อารีพรรค. 2524 : 430) และแม้จะไม่หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ก็ไม่มีความสุขในชีวิตครอบครัว เนื่องจากสุขภาพจิตเสื่อมและปัญหาทางเศรษฐกิจ

ปัญหาเรื่องการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงานของคนที่ติดสุราจะต่ำลง เช่น การทำงานล่าช้า ไม่ละเอียด และผิดพลาดได้ง่าย ทั้งความรับผิดชอบในการทำงานลดลงด้วย ทำให้เป็นที่เพ่งเล็งของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เมื่อประสิทธิภาพในการทำงานลดลงเรื่อย ๆ อาจจะถูกไล่ออกจากงานได้ด้วย

นอกจากนี้ในทางศาสนายังถือว่าการดื่มเครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมาเป็นการประพฤติดิถีขัดห้ามของศาสนา ดังในพระพุทธศาสนาได้บัญญัติไว้ในศีลห้า ข้อที่ 5 ว่า ห้ามดื่มเครื่องดองของเมา และยังถือว่าเป็นอภัยมุขที่พึงหลีกเลี่ยงอีกด้วย ในศาสนาคริสต์ก็ถือว่าการดื่มสุราจนมึนเมาเสียสุขภาพเป็นบาป เพราะเป็นการทำลายร่างกายที่พระเจ้าประทานมาให้และเป็นเหตุให้ทำกรรมชั่วอื่น ๆ อีกด้วย ในศาสนาอิสลามตามคัมภีร์กูรอ่าน 50 : 90 - 91 ท่านนบีได้กล่าวไว้ว่า "ท่านทั้งหลายจงหลีกเลี่ยงจากสุรา เพราะมันเป็นบ่อเกิดแห่งความชั่วช้าทั้งหลาย" (อรเพ็ญ นาควิริยะ. 2525 : 62)

2. ปัญหาทางเศรษฐกิจ การติดสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จำเป็นจะต้องใช้ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าเครื่องดื่มส่วนหนึ่งและเพื่อการรักษาบำบัดผู้ติดสุรา ซึ่งเป็นการสูญเสียเงินตราของรัฐโดยไม่จำเป็น จากรายงานของกระทรวงอุตสาหกรรมเมื่อปี พ.ศ. 2525 ได้รายงานถึงยอดการจำหน่ายสุราต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2524 ดังนี้ สุราแม่โขงขายได้ 82.75 ล้านขวด หงส์ทอง 16.13

ล้านชวค แสงโสม 7.72 ล้านชวค กวางทอง 7.67 ล้านชวค คิดเป็นมูลค่า 1,658.9 ล้านบาท (โษษฐ์ วาวิรักษ์. 2525 : 96) และในปี พ.ศ. 2532 มีสถิติการดื่มสุราของคนไทยเป็นสุราต่างประเทศ 10 ล้านลิตร สุราที่ผลิตในประเทศ 390 ล้านลิตรและเบียร์ 170 ล้านลิตร (เผยสถิติ "กอทองแดง" ไทยชคเหล้า - เบียร์ปีละ 200 ล้านลิตร. 2533 : 20) นอกจากนี้ยังมีสถิติที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยของโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ที่แสดงเกี่ยวกับร้อยละของคนไข้โรคจิตที่เกิดจากพิษสุราเรื้อรัง คิดจากจำนวนคนไข้ที่มาใช้บริการทั้งหมด ปี พ.ศ. 2521 มีร้อยละ 2.78 ปี พ.ศ. 2522 มีร้อยละ 3.76 ปี พ.ศ. 2523 มีร้อยละ 5.07 ปี พ.ศ. 2524 มีร้อยละ 5.34 (โษษฐ์ วาวิรักษ์. 2525 : 97) แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของคนไข้โรคจิตที่เกิดจากพิษสุราเรื้อรัง เมื่อนำมาพิจารณาในเรื่องของค่าใช้จ่ายแล้ว จะเห็นได้ว่าการนำเข้าสุราจากต่างประเทศในแต่ละปี และการจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะเป็นเงินจำนวนมาก นอกจากนี้การสูญเสียทางเศรษฐกิจที่แฝงอยู่ เช่น การสูญเสียกำลังงานของบุคคลซึ่งเป็นแรงงานการผลิตของประเทศ เป็นต้น ก็มีอีกเป็นจำนวนมาก

ในส่วนบุคคล การสูญเสียทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ก็จะต้องสูญเสียเงินเพื่อซื้อสุราดื่ม และเมื่อเกิดการเจ็บป่วยจะต้องเสียค่าโรงพยาบาล ค่าการรักษาพยาบาล ซึ่งทำให้ครอบครัวได้รับความเดือดร้อนและใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น และถ้าผู้ดื่มสุราเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อเกิดการเจ็บป่วยขึ้นมาจะทำให้ไม่สามารถทำงานเพื่อนำรายได้มาจุนเจือครอบครัว ซึ่งเป็นเหตุให้สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวลดต่ำลง

3. ปัญหาทางสุขภาพ เนื่องจากสุราเป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่ง ดังนั้นสุราจึงก่อให้เกิดโทษต่อสุขภาพของผู้ดื่มเอง และนอกจากนี้การดื่มสุรายังมีผลกระทบต่อครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สุรามีโทษต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยสุราทำให้เกิดความผิดปกติต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกายดังนี้ (สุทัศน์ ธีรเวชเจริญชัย. 2532 : 128 - 131)

3.1 ระบบทางเดินอาหาร

3.1.1 กระเพาะอาหารและลำไส้เล็ก แอลกอฮอล์จะกระตุ้นให้มีการหลั่งกรดและน้ำย่อยในกระเพาะอาหารออกมาเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เจริญอาหาร แต่ถ้าแอลกอฮอล์มีปริมาณมากและมีความเข้มข้นสูงจะเป็นเหตุให้เกิดการระคายเคือง และเกิดการอักเสบของเยื่อกระเพาะอาหารและลำไส้เล็ก เมื่อเกิดอักเสบเรื้อรังก็ทำให้การดูดซึมอาหารน้อยลงซึ่งเป็นผลให้ร่างกายขาดสารอาหารและวิตามินหลายชนิด เช่น วิตามินบีหนึ่ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังทำให้กระเพาะอาหารเป็นแผล เกิดโรคแทรกซ้อนขึ้นตลอดจนมีอาการท้องอืด ปวดท้อง ท้องเสีย ท้องผูก เบื่ออาหารและอาจอาเจียนเป็นโลหิตได้

3.1.2 ตับอ่อน แอลกอฮอล์ ผลทำให้ น้ำย่อยของตับอ่อนเพิ่มขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดการอุดตันของท่อในตับอ่อน เป็นเหตุให้น้ำย่อยที่เพิ่มขึ้นนี้ไม่สามารถออกไปได้ จึงเป็นเหตุให้ตับอ่อนอักเสบ ซึ่งจะมีอาการแน่นท้อง ท้องอืด ท้องเฟ้อ อาหารไม่ย่อย ปวดท้องบริเวณลิ้นปี่หรือระดับสะดือมาก คลื่นไส้ อาเจียน ไข้สูงขึ้น อาจช็อคและตายได้

3.1.3 ตับ ตับเป็นอวัยวะสำคัญในการเผาผลาญหรือทำลายพิษของแอลกอฮอล์ ขณะเดียวกันแอลกอฮอล์ก็จะทำให้มีไขมันแทรกอยู่ในตับมากขึ้นเป็นเหตุให้เซลล์ของตับตาย แล้วเกิดแผลเป็น มีพังผืดบาง ๆ เกิดขึ้นในบริเวณนั้น ถ้าเกิดอักเสบร่วมด้วยจะมีการทำลายเซลล์มากขึ้น ในที่สุดก็จะกลายเป็นตับแข็ง และอาจนำไปสู่การเป็นมะเร็งในตับได้ ผู้ที่ตับอักเสบจากพิษสุราจะมีอาการไข้สูง คีซ่าน เจ็บปวดบริเวณใต้ชายโครงขวา คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ตับโตและอาจเสียชีวิตได้

3.2 ระบบเมตาบอลิกและต่อมไร้ท่อ แอลกอฮอล์ทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดต่ำลงจนถึงกับทำให้หมดสติและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ เนื่องจากแอลกอฮอล์สักระกั้นการสร้างน้ำตาลกลูโคสจากไกลโคเจนในตับ ในทางตรงกันข้าม แอลกอฮอล์สามารถทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดสูงขึ้นหรือมีอาการเบาหวานได้ เนื่องจากมีการทำลายเซลล์ของตับอ่อน ซึ่งสร้างอินซูลิน (Insulin) ให้แก่ร่างกาย

แอลกอฮอล์ทำให้กรดแลคติก (Lactic) ในเลือดสูงขึ้น เป็นเหตุให้การขับถ่ายกรดยูริกทางไตน้อยลง ระดับกรดยูริกในเลือดจึงสูงขึ้นและตกตะกอนในส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำให้เกิดการอักเสบ เช่น เกิดการอักเสบในข้อเท้า และข้ออักเสบ ตลอดจนข้ออักเสบที่เรียกว่า เกาต์ (Gout) เป็นต้น นอกจากนี้แอลกอฮอล์ยังกระตุ้นการหลั่งของเลือดที่ไต และสกัดกั้นการหลั่งฮอร์โมนแอนติไคยูเรติก (Antidiuretic Hormone) จากต่อมหมวกไต ซึ่งเป็นฮอร์โมนที่ทำหน้าที่เก็บน้ำไว้ในร่างกาย เป็นเหตุให้มีการถ่ายปัสสาวะเพิ่มขึ้นจากปกติ

3.3 ระบบประสาทส่วนกลาง แอลกอฮอล์จะไปก่การทำงานของสมอง ทำให้เกิดผล
ต่าง ๆ ดังนี้

3.3.1 ผลต่อความรู้สึกและการรับรู้ แอลกอฮอล์ทำให้ความไวต่อกลิ่นและรส
เสื่อมลง หนูอ้อ ตาลาย ความสามารถในการแยกความเข้มของแสงลดลง โดยเฉพาะแสงสีแดง การ
คาดคะเนความความเร็วและระยะทางของวัตถุต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ
ได้ง่าย นอกจากนี้ ความไวต่อการเจ็บปวดก็น้อยลง เพราะสารมีฤทธิ์เหมือนยาสลบ

3.3.2 ผลต่อกลไกการเคลื่อนไหว แอลกอฮอล์ทำให้ปลายประสาทเกิดการ
อักเสบเป็นเหตุให้กล้ามเนื้ออ่อนกำลังและทำงานไม่ประสานกัน ผู้ดื่มสุราจึงพูดไม่ชัดเจน เมื่อคน
ลื่นไถ่ลื่น ยืนโอนเอนไปมา เดินไม่ตรงทางหรือบางครั้งถึงกับเดินไม่ได้ เพราะเกิดเป็นตะคริว
บ่อย ๆ มีอาการชาตามปลายมือและปลายเท้า ทั้งนี้เพราะการขาดวิตามินบีหนึ่งนั่นเอง

3.3.3 ผลต่ออารมณ์ แอลกอฮอล์ให้ขาดความยับยั้งในการพูดและการแสดงออก ผู้ที่ดื่มสุราจึงมักจะพูดไม่สุภาพ กิริยาก้าวร้าว กล้าและยอมรับการเสี่ยงมากขึ้น มีอารมณ์เคลิ้มฝัน การตัดสินใจและปฏิกิริยาการตอบสนองช้าลง ตลอดจนจนประสาทรับรู้ลึกและสติปัญญาเสื่อมลง จากการศึกษาของ เฮตเธริงตัน (Hetherington) และเวรย์ (Wray) ในปี ค.ศ. 1971 พบว่าผู้ดื่มสุราเล็กน้อยจะมีอารมณ์ขันต่อภาพการ์ตูนมากกว่าผู้ที่ไม่ดื่ม และจะประทับใจต่อภาพการ์ตูนที่แสดงอารมณ์ก้าวร้าวมากกว่าภาพที่แสดงอารมณ์ขันโดยทั่วไป

3.3.4 ผลต่อความรู้สึกทางเพศ แอลกอฮอล์จะทำให้ผู้ดื่มมีความรู้สึกชอบต่อสาธารณชนน้อยลง ความรู้สึกอยากแสดงความรักมีมากขึ้น ยิ่งกว่านั้น บางคนยังดูเหมือนว่ามีความสามารถต่อกิจกรรมทางเพศภายหลังการดื่มเท่านั้น ข้อสังเกตนี้เป็นอันตรายต่อการสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า แอลกอฮอล์ส่งเสริมหรือช่วยปรับปรุงกิจกรรมทางเพศ ข้อเท็จจริง ก็คือ แอลกอฮอล์กระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศ แต่ก็เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ ผู้ที่ดื่มสุรามากจะทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลง ส่วนผู้ที่ติดสุราจะมีความบกพร่องและไร้สมรรถภาพทางเพศ ผู้มีประวัติเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง จะชราภาพและต่อมเพศเสื่อมก่อนเวลาอันควร ตลอดจนเพิ่มปัญหาทางเพศแก่คู่ชีวิตอีกด้วย

3.3.5 ผลต่อการนอนหลับ ผู้ที่ดื่มอย่างหนักมาแล้ว เมื่อเข้านอนจะนอนหลุกหลิกไปมาเป็นพัก ๆ และตื่นขึ้นมาตอนเช้าด้วยอาการปวดศีรษะ อ่อนเพลียมาก

นอกจากแอลกอฮอล์จะไปกดสมองและระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อความรู้สึก การรับรู้ กลไกการเคลื่อนไหวและอารมณ์ ซึ่งเป็นผลให้เกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ และการทำผิดกฎหมายสูงขึ้นแล้ว แอลกอฮอล์ยังทำให้เกิดการอักเสบและบวมที่เยื่อหุ้มสมองและเนื้อสมองเองอีกด้วย

3.4 ระบบหัวใจและหลอดเลือด แอลกอฮอล์ทำให้การทำงานของกล้ามเนื้อหัวใจต่ำลง เนื่องจากการสะสมและสารสำคัญ เช่น Norepinephrine, Magnesium, Calcium และ Enzymes ต่าง ๆ นอกจากนี้ ในผู้ที่ดื่มสุราจัดเป็นเวลานาน จะพบโรคหัวใจที่เกิดจากพิษสุรา (Alcoholic Cardiomyopathy) โดยมีอาการหายใจลำบาก ใจสั่น ไอ หัวใจโต และเห็นผิดปกติหัวใจเสื่อมและเกิดภาวะหัวใจวายได้ คือ ทำให้เหนื่อยหอบ นอนราบไม่ได้ หอบวาม เหน็บวาม ทั้งสองข้าง

แอลกอฮอล์ทำให้หลอดเลือดขยาย ความดันเลือดสูงขึ้น อัตราการเต้นของหัวใจเร็วขึ้น แต่การไหลเวียนของเลือดจะเกิดการขัดข้องได้ง่าย เพราะเลือดไม่สามารถผ่านตัวได้สะดวก เนื่องจากตัวแข็ง นอกจากนี้ แอลกอฮอล์ยังทำให้เกิดโรคเลือดจาง เนื่องจากการทำงานของไขกระดูก ซึ่งมีหน้าที่สร้างเม็ดเลือดเสียไป

3.5 ระบบต่อต้านจุลชีพ แอลกอฮอล์ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายต่ำลง เป็นเหตุให้ผู้ดื่มสุรามีโอกาสเป็นโรคปอดบวมหรือติดเชื้อต่าง ๆ ได้ง่ายกว่าผู้ที่ไม่ดื่ม แพทย์ผู้ตรวจรักษาโรคหนองในจึงมักแนะนำให้ผู้ป่วยหยุดดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างการรักษา

การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดผลเสียอย่างมากมาต่อสุขภาพ ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล ดังได้กล่าวถึงมาแล้ว แนวทางในการป้องกันแก้ไขไม่ให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สามารถแบ่งเป็น 2 แนวทาง ดังต่อไปนี้

1. การป้องกัน หมายถึง การตระเตรียม การระมัดระวังไม่ให้มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เกิดขึ้น การป้องกันเป็นการลงทุนน้อยและได้ผลมาก สามารถดำเนินการได้ ดังนี้ (สุวิทย์ รุ่งวิสัย. 2521 : 126)

1.1 ผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ของเด็กและเยาวชนจะต้องไม่ดื่มสุราให้เด็กหรือเยาวชนเห็น ในการพูดคุย ฟัง หรืออ่านพบเกี่ยวกับการดื่มสุรา ผู้ปกครองหรือครูอาจารย์จะต้องชี้ให้เห็นถึงโทษของการดื่มสุราทั้งทางกาย ศาสนา เศรษฐกิจ อาชญากรรมและสุขภาพอนามัยของผู้ที่ดื่มสุรา

1.2 เยาวชนหรือผู้ใหญ่บางคน ควรทำความเข้าใจในเรื่องการร่วมวงดื่มสุรา เสียใหม่ว่าไม่ใช่การกระทำทางสังคมที่ดี และการแสดงออกของความเป็นผู้ชาย

1.3 สำหรับผู้ที่เคยดื่มสุราหรือเคยติดสุรา เมื่อได้รับการรักษาให้หายแล้ว ไม่ควรเข้าไปในสถานที่ที่จะชักจูงให้กลับไปดื่มสุราอีก เช่น ร้านขายสุรา บาร์ ไนต์คลับ เป็นต้น เพราะอาจจะทำให้จิตใจไม่เข้มแข็งพอ หรือโดนเพื่อนที่เคยดื่มด้วยกันกะยั่นกะยอให้ดื่มอีก ซึ่งจะพาให้กลับไปดื่มอีก เพราะความเกรงใจเพื่อน ในที่สุดก็ไม่สามารถที่จะเลิกดื่มได้อย่างแท้จริง

2. การแก้ไข หมายถึง การรักษาหรือการทำให้ผู้ที่ดื่มสุราได้เลิกดื่มสุรา ซึ่งได้มีผู้ให้แนวทางไว้ อย่างเช่น สมาคมเลิกสุรา (Alcoholic Foundation) ได้ออกบัญญัติ 12 ข้อ เพื่อการเลิกสุราไว้ดังนี้ (ประสพ รัตนกร. 2526 : 188)

2.1 เราต้องยอมรับว่า เราพ่ายแพ้ต่ออำนาจของสุรา และชีวิตของเราอยู่ในความลำบากเพราะสุรา

2.2 เราเชื่อว่าอำนาจหน้าที่เหนือกว่ากำลังใจที่สูงกว่า สามารถจะช่วยให้เรา
เป็นปกติได้

2.3 เราเชื่อและเต็มใจ ตั้งใจที่จะหันแนวไปหากำลังที่สูงกว่านั้น เพื่อให้ท่านช่วย

2.4 เราจะไม่ปกปิด หรือละอายในอันที่จะสำรวจตนเอง

2.5 เรายอมรับผิดต่อสิ่งที่เรายึดเหนี่ยวต่อตัวเอง และต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

2.6 เราพร้อมที่จะให้อำนาจที่สูงกว่าช่วยถึงความบกพร่องนี้ออกไป

2.7 เราขออ้อนวอนให้อำนาจใจนั้นช่วยถึงความด้อยอันนี้ให้หันไป

2.8 เราจะบันทึกชื่อของคนทุกคนที่เราได้มีส่วนชักจูงไปสู่ทุกข้อนี้และตั้งใจจะช่วย

เขาเหล่านั้นด้วย

2.9 เราจะช่วยคนอื่น ๆ ให้พ้นทุกข์อันนี้ด้วยความเห็นอกเห็นใจ

2.10 เราตั้งใจตรวจค้นตัวเองต่อไป และพร้อมที่จะรับผิดชอบ

2.11 เราจะสวดอธิษฐานให้อำนาจเหนืออันนั้นช่วยรักษาสติสัมปชัญญะให้เรา

ช่วยตัวเองได้ดีขึ้น

2.12 เราตั้งใจจะเผยแพร่ความสำเร็จอันนี้ให้แก่บรรดาผู้ที่ติดสุรา และดำเนินการ
ช่วยเหลือแก่ผู้อื่นต่อไป

การป้องกันและการแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะไม่สามารถ
ปฏิบัติให้ผลได้เลย ถ้าหากไม่มีการป้องกันและการแก้ไขทางสังคมร่วมด้วย เช่น การสร้างบรรยากาศ
ในครอบครัวให้มีความสุข การยอมรับของสังคมต่อผู้ที่รักษาการติดสุราจนหายแล้ว เป็นต้น อีก
ประการหนึ่งที่ควรได้รับการแก้ไข คือ รัฐบาลควรมีนโยบายในการลดปริมาณการผลิตสุราในประเทศ
และลดการนำเข้าสุราจากต่างประเทศ กวดขันการเสฟสุราของข้าราชการให้เคร่งครัดยิ่งขึ้น และ
ออกกฎหมายห้ามการโฆษณาสุรา เป็นต้น หากได้มีการป้องกันร่วมกันหลาย ๆ ฝ่ายก็น่าจะช่วยลด
ปัญหานั้นเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยลงได้ อีกทั้งจะช่วยประหยัดเงินตรา
ของประเทศและช่วยให้สุขภาพของประชาชนโดยส่วนรวมดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในปัจจุบันพบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์มีอยู่น้อยมาก อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเสนอเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

การวิจัยในต่างประเทศ

กู๊ด (Goode. 1979 : 1874-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการเลือกอาชีพและเจตคติในการคัมสุราของนักเรียนเกรด 11 และ 12 โดยศึกษาเปรียบเทียบจากนักเรียนที่เข้าศึกษาโปรแกรมอาชีพ 240 คน กับนักเรียนที่เข้าศึกษาโปรแกรมวิชาการ 280 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนเกรด 11 และ 12 มีเจตคติที่รุนแรง (Intemperate) ต่อการคัมสุรา
2. นักเรียนที่เข้าศึกษาโปรแกรมอาชีพมีเจตคติต่อการคัมสุราสูงกว่านักเรียนที่เข้าศึกษา

โปรแกรมวิชาการ

3. นักเรียนชายมีเจตคติต่อการคัมสุราสูงกว่านักเรียนหญิง
4. นักเรียนที่เข้าศึกษาโปรแกรมอาชีพมีค่านิยมและเจตคติในการคัมสุราแตกต่างกัน
5. เจตคติที่รุนแรงต่อการคัมสุราของนักเรียนรุ่นน้อง (Junior) และนักเรียนรุ่นพี่

(Senior) ไม่แตกต่างกัน

คอลลิน (Dolan. 1979 : 331-A) ได้ใช้วิธีการด้านมนุษยวิทยาศึกษาเพื่อทำนายลักษณะการคัมสุราส่วนบุคคลจากข้อมูลวัฒนธรรมสังคม โดยแยกวิเคราะห์ตัวแปรซึ่งเป็นลักษณะส่วนบุคคลจากความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่รวบรวมจากการเก็บข้อมูลในชนบทที่เกาะบาฮามียัน (Bahamian Island) เก็บข้อมูลจากชายในหมู่บ้าน จำนวน 75 คน (ร้อยละ 15) โดยกำหนดโครงสร้างทางวัฒนธรรมสังคม 11 อย่าง เป็นการทำนายในการวิเคราะห์ ซึ่งพบว่าโครงสร้าง

ทางวัฒนธรรมสังคม ทางความเชื่อพื้นเมือง ค่านิยมและกิจกรรมการใช้เวลาว่างมีส่วนเป็นสาเหตุในการดื่มสุรามากกว่าร้อยละ 60 และผลการวิจัยสรุปได้ว่า กิจกรรมปะทะสังสรรค์กันในสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับลักษณะการดื่มสุราส่วนบุคคล

มิลตัน (Milton. 1982 : 3760-A) ได้ศึกษาเจตคติต่อการดื่มสุราและความตั้งใจในการดื่มสุราของคนที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังที่มาับการรักษา โดยผลการวิจัยพบว่า ไม่มีตัวแปรภายนอก เช่น เพศ สถานภาพสมรส อายุที่เริ่มดื่ม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา

เมอร์ริก (Merrick. 1986 : 2941-A, 2942-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดื่มสุรา เจตคติและความรู้ในการดื่มสุราของนิสิตในมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียจำนวน 525 คน โดยใช้วิธี Pretest และ Post test พบว่า หลัง Pretest นิสิตจำนวนร้อยละ 88.4 ยอมรับว่าเป็นผู้ดื่มสุรา และหลัง Post test ในเวลาหกเดือนต่อมา นิสิตจำนวนร้อยละ 93.4 ยอมรับว่าเป็นผู้ดื่มสุรา และในจำนวนนี้ร้อยละ 92 เป็นชาย นอกจากนี้ยังพบว่าวิถีชีวิต การเอาอย่าง และบิดามารดามีอิทธิพลต่อการใช้สุราของนิสิต

การวิจัยในประเทศไทย

มุกดา วัฒนกุล (2519 : 44 - 45) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้ติดสุราและผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังในการไฟฟ้านครหลวง โดยสุ่มตัวอย่างพนักงานที่เคยติดสุราหรือป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง 118 ราย ศึกษาเฉพาะกรณี 5 ราย และทัศนคติของผู้บังคับบัญชา 35 ราย พบว่า

1. สาเหตุที่ทำให้ดื่มสุรา เกิดจากนิสัยของบุคคล มีปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจและการทำงาน และภาวะจิตใจอ่อนแอ
2. พนักงานส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มสุราทำให้มีเพื่อนมาก เข้าสังคมได้ดี ลิ้มทุกข์ได้แต่ดื่มบ่อย ๆ ในปริมาณที่มากเกินไปทำให้ป่วยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังและเปลืองเงิน
3. พนักงานเริ่มดื่มสุราเมื่ออายุเฉลี่ย 22 ปี เพราะถูกชักชวน อยากลอง ต่อมาดื่มเพราะต้องการดื่ม ด้วยความเคยชินหรือปฏิเสธคำชักชวนของเพื่อนไม่ได้ ส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อน ญาติและพี่น้อง

4. ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นต่อการดื่มสุราของพนักงานว่า สาเหตุการติดสุรามาจากนิสัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อม ปัญหาครอบครัวและที่ทำงาน

5. จากการศึกษาเฉพาะกรณีพบว่า พนักงานติดสุราเนื่องจากการเลี้ยงดูในวัยเด็ก มีปัญหาครอบครัว หนี้สินและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งทำให้สุขภาพอ่อนแอ ภายในครอบครัวไม่มีความสุข การทำงานหย่อนสมรรถภาพ

อัปสร เทียวตระกูลวัฒน์ (2522 : 129) ได้ศึกษาเจตคติที่มีต่อยาเสพติดและบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงของนักศึกษาวิทยาลัยครู ซึ่งผลการวิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา ดังนี้

1. นักศึกษาที่เคยดื่มสุรามีเจตคติที่ดีต่อการดื่มสุรา และมีแนวโน้มที่จะทำตามความคาดหวังหรือการชักจูงของบุคคลอื่นง่ายกว่านักศึกษาที่ไม่เคยดื่มสุรา

2. อายุ เพศ ลักษณะที่อยู่อาศัย ระดับผลการเรียน ระดับการศึกษาของมารดา พฤติกรรมของเพื่อนสนิท และตัวนักศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เคยดื่มสุราส่วนใหญ่เป็นเพศชายอยู่ในช่วงอายุ 22 ปี พักอยู่บ้านเช่า วัดหรือกับบุคคลอื่น ๆ นักศึกษาที่เคยดื่มสุรามีผลการเรียนต่ำ มารดาจบการศึกษาระดับต่ำ และมีเพื่อนสนิทที่เคยดื่มสุรา

3. ระดับการศึกษาของบิดา พฤติกรรมการดื่มสุราของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา

สมพร บุขราทิจ และคนอื่น ๆ (2533 : 148 - 157) ได้ศึกษาลักษณะการดื่มสุราของคนไทย โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรตำบลศิริราชและบ้านช่างหล่อ อำเภอบางกอกน้อย จำนวน 400 คน ชาย 200 คน หญิง 200 คน พบว่า

1. ผู้หญิงที่เป็นลูกคนกลางมีแนวโน้มที่จะดื่มสุรามากกว่าผู้หญิงที่เป็นลูกคนโต ลูกคนสุดท้องหรือลูกคนเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้ชายไม่มีความแตกต่างกัน

2. ผู้หญิงที่มักอ้างเป็นครั้งคราว เพื่อสังคมเช่นเดียวกับผู้ชาย แต่ผู้หญิงที่ดื่มจนเป็นปัญหานั้นมีน้อยประมาณร้อยละ 1.25

3. คนไทยเริ่มดื่มสุราเมื่ออายุประมาณ 20 ปี แต่จะเริ่มปรากฏว่าการดื่มเป็นพิษเมื่ออายุมากกว่า 35 ปีแล้ว

4. มีผู้ดื่มสุราร้อยละ 12.5 ของคนที่อายุ 20 ปีขึ้นไป เป็นชาย ร้อยละ 9 เป็นหญิง ร้อยละ 3.5

5. มีผู้ดื่มสุราร้อยละ 64 ไม่ดื่มสุราร้อยละ 36 ชายดื่มเป็นครั้งคราว เพื่อสังสรรค์ ร้อยละ 52.5 หญิงดื่มบ้างนาน ๆ ครั้ง หรือดื่มยาของหลังคลอดประมาณร้อยละ 50

ยุทธา ขุสีหิสกุล (2527 : 59 - 63) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการดื่มสุรากับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ผลการวิจัย พบว่า

1. ความตั้งใจในการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา โดยพบว่านักศึกษาที่มีความตั้งใจในการดื่มสุราสูง จะมีแนวโน้มมีพฤติกรรมการดื่มสุราสูง
2. เจตคติต่อการดื่มสุรากับพฤติกรรมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการดื่มสุรามีแนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมการดื่มสุรามากขึ้น
3. บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงกับพฤติกรรมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านักศึกษาที่ดื่มสุราก็มีเพื่อนสนิทที่ดื่มสุราด้วย
4. ระดับชั้นการศึกษา พฤติกรรมการดื่มสุราของกลุ่มเพื่อนสนิท พฤติกรรมการดื่มสุราก่อนเข้าศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษานิติศาสตร์ปีที่สอง มีจำนวนผู้ดื่มสุรามากกว่านักศึกษานิติศาสตร์ปีหนึ่ง และนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการดื่มสุรามักจะมีเพื่อนสนิทที่ดื่มสุราด้วย และมีพฤติกรรมการดื่มสุราก่อนเข้าศึกษา

5. ระดับผลการเรียน รายได้ที่ได้รับขณะศึกษา ลักษณะที่พักอาศัยขณะศึกษา และพฤติกรรมการดื่มสุราของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา

ต่อศักดิ์ ธรรมวงศ์ (2531 : 60 - 62) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา โดยใช้ประชากรเป็นอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาทั่วประเทศ สุ่มเอามา 8 แห่ง เป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 239 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน
2. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน

3. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการค้ำสุราไม่แตกต่างกัน
4. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีภาระทางครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการค้ำสุราไม่แตกต่างกัน
5. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีภูมิภาคที่ทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการค้ำสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าอาจารย์ที่ทำงานในภาคกลางมีพฤติกรรมการค้ำสุราต่ำกว่าอาจารย์ที่อยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการค้ำสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในแผนกพลศึกษามีพฤติกรรมการค้ำสุราสูงกว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนแผนกวิชาสุขศึกษาและอาจารย์ที่ทำหน้าที่อื่น ๆ
7. อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการค้ำสุราไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้ว พบว่า เจตคติที่มีต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการค้ำ และเจตคติที่มีต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์จะมีทิศทางไปทางใดขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายประการด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูชาย และครูหญิง มีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน
2. ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน
3. ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน
4. ครูผู้ปฏิบัติการสอน และผู้บริหารมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน
6. ครูที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2533 เป็นผู้บริหารจำนวน 301 คน และเป็นครูปฏิบัติการสอนจำนวน 2,307 คน เป็นครูชาย 900 คน เป็นครูหญิง 1,407 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2533 เป็นผู้บริหารจำนวน 164 คน และเป็นครูปฏิบัติการสอนจำนวน 186 คน ซึ่งเป็นครูชาย 79 คน เป็นครูหญิง 107 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane. 1976 : 581)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้ยินยอมให้มีการคลาดเคลื่อนในการสุ่มได้เท่ากับ 0.05

2. จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 5 แห่ง และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ 2 แห่ง สุ่มมา 4 แห่ง โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or Area Sampling)

3. นำประชากรที่ได้ตามข้อ 2 มาสุ่มให้ได้ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างในข้อ 1 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นที่ประชากรกลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มผู้ปฏิบัติการสอนมีขนาดแตกต่างกัน (Disproportional Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 164 คน และผู้ปฏิบัติการสอน 186 คน

4. แยกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติการสอนตามเพศให้เป็นสัดส่วนกับประชากร (Proportional Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติการสอนเพศครูชาย 79 คน เพศหญิง 107 คน

จากการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และเพศ

ที่	สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหาร		ผู้ปฏิบัติการสอน		ผู้บริหาร		ผู้ปฏิบัติการสอน	
		ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม	
1.	ป่าซาง	52	216	290	506	52	32	43	75
2.	บ้านโฮ้ง	41	123	166	286	41	18	25	43
3.	ลี้	51	147	215	362	51	22	31	53
4.	ทุ่งหัวช้าง	20	47	55	102	20	7	8	15
รวมทั้งสิ้น		164	533	726	1,259	164	79	107	186

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นผู้บริหาร จำนวน 164 คน และเป็นผู้ปฏิบัติการสอนที่เป็นครูชาย 79 คน เป็นครูหญิง 107 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเจตคติของครูประถมศึกษาต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพทั่วไปของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ตามตัวแปรที่ต้องศึกษา ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ

(ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม)

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติและเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเกิร์ต (Likert) จากคำราและเอกสารต่าง ๆ
3. สร้างแบบสอบถามตามแนวทางที่ได้ศึกษาจากเอกสาร โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา จำนวน 6 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามเจตคติต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 72 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคุณภาพดีพอที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงหาคุณภาพเครื่องมือ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา จึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาหัวข้อต่าง ๆ ที่เขียนเป็นประโยคข้อความวิเคระห์ ซึ่งเมื่อดำเนินการตามขั้นตอนนี้แล้วได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 76 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 จำนวน 6 ข้อ และแบบสอบถาม ตอนที่ 2 จำนวน 70 ข้อ

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อคำถามและหาค่าความเชื่อมั่น โดย

2.1 วิเคราะห์ข้อคำถาม (Item Analysis) โดยให้คะแนนตามคำแนะนำของ แต่ละข้อคำถามแล้วนำมารวมกันของแต่ละคน เรียงคะแนนที่ได้ของแต่ละคนจากสูงไปหาต่ำ เลือกเอาเฉพาะคนที่ได้คะแนนจากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ กลุ่มละร้อยละ 25 ของแบบสอบถามทั้งหมด หาค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของแต่ละข้อด้วยการทดสอบค่าที (t-test) (ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2528 : 46 - 47) ถ้าค่าที่เท่ากับหรือมากกว่า 1.75 เป็นเครื่องชี้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนของข้อความนั้นในกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 50) การวิเคราะห์ข้อคำถามนี้ได้วิเคราะห์เฉพาะในตอนที่ 2 ที่เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วได้แบบสอบถามตอนที่ 2 ที่แต่ละข้อมีความแตกต่างของกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทั้งสิ้น จำนวน 60 ข้อ ซึ่งค่าอ่านอาจจำแนกเป็นรายข้อ และแบบสอบถามมีปรากฏอยู่ที่ภาคผนวก ข.

2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี

สัมประสิทธิ์ของอัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132) ผลปรากฏว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.963

เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นทุกขั้นตอน จึงได้แบบสอบถามเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 6 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 60 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามในตอนที่ 1 ไม่มีการให้คะแนน เนื่องจากเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการจะศึกษาเท่านั้น ส่วนตอนที่ 2 มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายในเชิงนิมิต (Favorable Statement) กำหนดน้ำหนักสูงสุดที่ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" และน้ำหนักต่ำสุดที่ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

2. ข้อความที่มีความหมายในเชิงนิเสธ (Unfavorable Statement) กำหนดน้ำหนักสูงสุดที่ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" และน้ำหนักต่ำสุดที่ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
เห็นด้วย	2
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนได้ออกหนังสือถึง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวอำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลกับผู้วิจัย

2. ผู้วิจัยให้นำแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ในการประชุมประจำเดือนของผู้บริหารเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2534

3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองหลังจากให้เวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นเวลา 20 วัน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 350 ฉบับ

วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ตรวจสอบคะแนนตามวิธีการของการให้คะแนนแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแยกออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามตัวแปรที่ศึกษา

3. วิเคราะห์เจตคติของครูประถมศึกษาที่มีต่อการคุ้มครองคุ้มครองที่มีแอลกอฮอล์ แยกตามเพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการเป็นครู ระบุเงินเดือน โดยวิธีหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วแปลผลโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1986 : 184 - 186) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 2.33	ครูมีเจตคติต่อการคุ้มครองคุ้มครองที่มีแอลกอฮอล์ในเชิงนิมมาน +
2.34 - 3.67	ครูมีเจตคติต่อการคุ้มครองคุ้มครองที่มีแอลกอฮอล์ปานกลาง
3.68 - 5.00	ครูมีเจตคติต่อการคุ้มครองคุ้มครองที่มีแอลกอฮอล์ในเชิงนิเสธ -

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ใช้การทดสอบค่าที (t -test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 4

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One-way analysis of variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 3, 5, 6

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson. 1981 : 49})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Divation) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}} \quad (\text{Ferguson. 1981 : 68})$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อในการวิเคราะห์ข้อความ (Item Analysis)

โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}} \quad (\text{Edwards. 1958 : 152})$$

เมื่อ t แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
 $\bar{X}_H, \bar{X}_L$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง, กลุ่มต่ำ
 S_H^2, S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง, กลุ่มต่ำ
 N_H, N_L แทน จำนวนคนเลือกในกลุ่มสูง, กลุ่มต่ำ

4. การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์ของแอลฟา
 (α -Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right] \quad (\text{พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133})$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อ
	S_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

5. ค่าวิกฤต (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกันเพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร *! independent*

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (\text{สูตร วงศ์รัศนะ. 2530 : 177})$$

โดยมี df ดังนี้

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาในการทดสอบ t - distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ

6. วิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ 1 ตัวประกอบ (One-way Analysis) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_A}{MS_W} \quad (\text{ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 249})$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาในการทดสอบ F-distribution

MS_A แทน ค่า Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman Keuls Method) ที่ใช้สูตร

$$q = \sqrt{\frac{MS_W}{n}} \quad (\text{ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 268})$$

ในกรณีที่ n ในกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน ใช้สูตรต่อไปนี้แทน

$$q = \sqrt{\frac{MS_W}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน ค่าความแปรปรวนของ Studentized Range Static ที่เปิดได้จากตาราง

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

$\tilde{n}$ แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน และ

$$\tilde{n} = \frac{K}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \dots + \frac{1}{n_k}}$$

K = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	Sum of square
MS	แทน	Mean square
df	แทน	degree of freedom
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพโดยทั่วไปของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน โดยการแจกแจงความถี่ คิดเป็นค่าร้อยละ และเสนอเป็นตาราง

2. วิเคราะห์ระดับเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
ต่อการคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์

3. เปรียบเทียบเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
ต่อการคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ตามตัวแปร เพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่
ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ลำพูน โดยการแจกแจงความถี่ คิดเป็นค่าร้อยละ และเสนอเป็นตาราง ดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	234	66.86
1.2 หญิง	116	33.14
รวม	350	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. เพศ		
2.1 โสค	43	12.30
2.2 สมรส	292	83.43
2.3 หม้ายหรือแยกกันอยู่	15	4.29
รวม	350	100.00
3. สาขาวิชาเอก		
3.1 บริหารการศึกษา	99	28.29
3.2 ประถมศึกษา	101	28.86
3.3 ภาษาไทย	28	8.00
3.4 สังคมศึกษา	25	7.14
3.5 พลศึกษา	7	2.00
3.6 อื่น ๆ	90	25.71
รวม	350	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่		
4.1 ผู้ปฏิบัติการสอน	186	53.14
4.2 ผู้บริหาร	164	46.86
รวม	350	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปรที่ต้องกำการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการเป็นครู		
5.1 ไม่เกิน 5 ปี	3	.86
5.2 6 - 15 ปี	174	49.71
5.3 16 - 25 ปี	121	34.57
5.4 มากกว่า 25 ปี	52	14.86
รวม	350	100.00
6. ระบายเงินเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 4,020 บาท	1	.29
6.2 4,020 - 5,900 บาท	62	17.71
6.3 6,230 - 9,100 บาท	208	59.43
6.4 ตั้งแต่ 9,100 บาทขึ้นไป	79	22.57
รวม	350	100.00

จากตาราง 6 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นครูชายร้อยละ 66.86 และเป็นครูหญิงร้อยละ

สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรส สมรส ร้อยละ 83.43

รองลงมาคือ โสด ร้อยละ 12.30 และหม้ายหรือแยกกันอยู่ ร้อยละ 4.29 ตามลำดับ

สาขาวิชาเอกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนสำเร็จสาขาวิชาเอกประถมศึกษา ร้อยละ 28.86

รองลงมาคือการบริหารการศึกษา ร้อยละ 28.29 อื่น ๆ ร้อยละ 25.71 ภาษาไทย ร้อยละ 8.00

สังคมศึกษา ร้อยละ 7.14 และพลศึกษา ร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

ตำแหน่งหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติการสอนร้อยละ 53.14 และเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 46.86

ประสบการณ์ในการเป็นครูของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นครู 6 - 15

ปี ร้อยละ 49.71 รองลงมาคือ 16 - 25 ปี ร้อยละ 34.57 มากกว่า 25 ปี ร้อยละ 14.86

และไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 86 ตามลำดับ

ระดับเงินเดือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับเงินเดือน 6,230 - 9,100 บาท ร้อยละ

59.53 รองลงมา ตั้งแต่ 9,100 บาทขึ้นไป ร้อยละ 22.57 4,020 - 5,900 ร้อยละ 17.71

และต่ำกว่า 4,020 บาท ร้อยละ .29 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ระดับเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ให้ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 การวิเคราะห์เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์

ตัวแปรตาม	N	$\bar{X}$	S	ระดับ
เจตคติต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์	350	3.606	0.293	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ โดยทั่วไปมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.606 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.293 ซึ่งหมายความว่า เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์มีระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67) ตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1986 : 184 - 186)

3. เปรียบเทียบเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแอลกอฮอล์ตามตัวแปร เพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน ดังปรากฏในตาราง 8 - 19

ตาราง 8 การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแอลกอฮอล์ ระหว่างครูชายกับครูหญิง

เพศ	N	$\bar{X}$	S	t
ชาย	234	3.4910	0.505	-5.89***
หญิง	116	3.6365	0.539	

*** $p < .001$ ($t = \pm 3.291$, $df = 348$)

จากตาราง 8 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของเจตคติของครูชายและครูหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และยังพบว่าครูหญิงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าครูชาย ซึ่งหมายความว่า ครูหญิงมีความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มของการปฏิบัติในทางที่ต่อต้านไม่เห็นด้วย ไม่ชอบการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าครูชาย

ตาราง 9 เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	N	$\bar{X}$	S
โสด	43	3.8109	0.5385
สมรส	292	3.5772	0.5399
หม้ายหรือแยกกันอยู่	15	3.589	0.4642
คะแนนเฉลี่ยโดยรวม		3.6055	0.5409

จากตาราง 9 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่เป็นโสดมีเจตคติในเชิงนิเสธ (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.68 - 5.00) ส่วนครูที่สมรสแล้ว และหม้ายหรือแยกกันอยู่มีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของเจตคติจากเชิงนิเสธไปหาเชิงนิมาน พบว่า ครูที่เป็นโสดมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูที่สมรสแล้ว และหม้ายหรือแยกกันอยู่ตามลำดับ แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติ ดังปรากฏตามตาราง 10

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การศึกษาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำแนกตามสถานภาพสมรส

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2.0678	1.0339	3.5867*
ภายในกลุ่ม	347	100.0245	0.2883	
รวม	349	102.0932		

$$*p < .05 (F_{2,347} = 3.02)$$

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่แบบ นิวแมน คูลส์ (Newman Keuls) ดังปรากฏตามตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดลำพูนต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส		หม้ายหรือแยกกันอยู่	สมรส	โสด
	$\bar{x}$	3.5689	3.5772	3.8109
หม้ายหรือแยกกันอยู่	3.5689	-	0.0112	0.2420
สมรส	3.5772		-	0.2337*
โสด	3.8109			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูที่เป็นโสด มีเจตคติต่อการคืนเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์แตกต่าง
กับครูที่สมรสแล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ มีเจตคติต่อการคืนเครื่องมือ
แอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการมี
เครื่องมือที่แอลกอฮอล์ จำแนกตามสาขาวิชาเอก

สาขาวิชาเอก	N	$\bar{X}$	S
บริหารการศึกษา	99	3.5470	0.4733
ประถมศึกษา	101	3.7102	0.5556
ภาษาไทย	28	3.7542	0.4577
สังคมศึกษา	25	3.6453	0.5015
พลศึกษา	7	3.0095	0.8320
อื่น ๆ	90	3.5415	0.5656
รวม	350	3.6055	0.5409

จากตาราง 12 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการมีเครื่องมือที่แอลกอฮอล์ที่เรียนสาขาวิชาเอกประถมศึกษา และภาษาไทย มีเจตคติในเชิงนิเสธ (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.68 - 5.00) ส่วนครูที่เรียนสาขาวิชาเอก บริหารการศึกษา สังคมศึกษา พลศึกษา และอื่น ๆ มีเจตคติปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของเจตคติจากเชิงนิเสธไปหาเชิงนิมานพบว่า ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ประถมศึกษา สังคมศึกษา บริหารการศึกษา อื่น ๆ และพลศึกษา ตามลำดับ แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติ ดังปรากฏตามตาราง 13

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	4.9607	0.9921	3.5137*
ภายในกลุ่ม	344	97.1325	0.2824	
รวม	349	102.0932		

$$* p < .05 (F_{5,344} = 2.23)$$

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 3 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls) ดังปรากฏตามตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดลำพูนต่อการคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ จำแนกตามสาขาวิชาเอก

สาขาวิชาเอก	พลศึกษา	อื่น ๆ	บริหารการศึกษา	สังคมศึกษา	ประถมศึกษา	ภาษาไทย
$\bar{X}$	3.0095	3.5415	3.570	3.6453	3.7102	3.7542
พลศึกษา	3.0095	-	0.5320*	0.5375*	0.6358*	0.7007*
อื่น ๆ	3.5415	-	0.0055	0.1138	0.1687	0.2127
บริหาร						
การศึกษา	3.5470		-	0.0983	0.1632	0.2072
สังคมศึกษา	3.6453			-	0.0649	0.1089
ประถมศึกษา	3.7102				-	0.0440
ภาษาไทย	3.7542					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกบริหารการศึกษา ประถมศึกษา ภาษาไทย สังคมศึกษา และอื่น ๆ มีเจตคติต่อการคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์แตกต่างจากครูที่เรียนสาขาวิชาเอกพลศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูอื่น ๆ มีเจตคติต่อการคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ระหว่างผู้ปฏิบัติการสอนกับผู้บริหาร

ตำแหน่งหน้าที่	N	$\bar{X}$	S	t
ผู้ปฏิบัติการสอน	186	3.6426	0.566	1.37
ผู้บริหาร	164	3.5635	0.509	
<u>250</u>				

$$p > .05 \quad (t = \pm 1.960, df = 348)$$

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำพูนที่เป็นผู้ปฏิบัติการสอนและผู้บริหาร มีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้ว่าครูผู้ปฏิบัติการสอน และผู้บริหารมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน

ตาราง 16 เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการมี
เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นครู

ประสบการณ์ในการเป็นครู	N	$\bar{X}$	S
ไม่เกิน 5 ปี	3	3.6000	0.5185
6 - 15 ปี	174	3.6227	0.5583
16 - 15 ปี	121	3.5592	0.5400
มากกว่า 25 ปี	52	3.6561	0.4889
คะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวม		3.6055	0.5409

จากตาราง 16 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการมีเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูทั้ง 4 กลุ่ม
มีเจตคติปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของเจตคติ
จากเชิงนิเสธไปหากเชิงนิเสธพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูมากกว่า 25 ปีมีคะแนนเฉลี่ย
สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 6 - 15 ปี ไม่เกิน 5 ปี และ 16 - 25 ปี ตามลำดับ
แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติ ดังปรากฏตาราง 17

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามประสบการณ์ในการ
เป็นครู

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	0.4437	0.1479	0.5035
ภายในกลุ่ม	346	101.6495	0.2938	
รวม	349	102.0932		

$$p > .05 (F_{3,346} = 2.62)$$

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำพูน
ที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติข้อ 5 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกันมีเจตคติต่อ
การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน

ตาราง 18 เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามระดับเงินเดือน

ระดับเงินเดือน	N	$\bar{X}$	S
ต่ำกว่า 4,020 บาท	1	4.1667	-
4,020 - 5,900 บาท	62	3.7043	0.5217
6,230 - 9,100 บาท	208	3.5680	0.5537
ตั้งแต่ 9,600 บาทขึ้นไป	79	3.6196	0.5165
คะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวม		3.6055	0.5409

จากตาราง 18 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 4,020 บาท และ 4,020 - 5,900 บาท มีเจตคติในเชิงนิเสธ (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.68 - 5.00 บาท) ส่วนครูที่มีระดับเงินเดือน 6,230 - 9,100 บาท และตั้งแต่ 9,600 บาทขึ้นไปมีเจตคติปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของเจตคติจากเชิงนิเสธไปหาเชิงนิมานพบว่า ครูที่มีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 4,020 บาท มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูที่มีระดับเงินเดือน 4,020 - 5,900 บาท ตั้งแต่ 9,600 บาทขึ้นไป และ 6,230 - 9,100 บาท ตามลำดับ แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติ ดังปรากฏตามตาราง 19

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำแนกตามระดับเงินเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	1.2279	0.4093	1.4104
ภายในกลุ่ม	346	100.8653	0.2915	
รวม	349	102.0932		

$$p > .05 (F_{3,346} = 2.62)$$

จากตาราง 19 แสดงว่าครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ที่มี
ระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้อง
กับสมมุติฐานข้อ 6 ที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์แตกต่างกัน

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

1. เพื่อทราบเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการคุ้มครองเด็กแอลกอฮอล์
2. เพื่อทราบความแตกต่างของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการคุ้มครองเด็กแอลกอฮอล์ ตามตัวแปร เพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้า ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2533 เป็นผู้บริหารจำนวน 164 คน และเป็นผู้ปฏิบัติการสอน 186 คน ซึ่งเป็นครูชาย 79 คน และเป็นครูหญิง 107 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเจตคติของครู ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการคืนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแอลกอฮอล์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการคืนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ตรวจสอบคะแนนตามวิธีการของการให้คะแนนแบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ประมาณค่าและแยกเป็นกลุ่มตามตัวแปรที่ศึกษา

3. วิเคราะห์เจตคติของครูประถมศึกษาต่อการคืนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแอลกอฮอล์ ออกตามเพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน โดยวิธีหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วแปรผลโดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกันใช้การทดสอบค่าที (t -test) ซึ่งใช้ทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 และข้อ 4

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 ตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) ซึ่งใช้ทดสอบสมมุติฐานข้อ 2, 3, 5, 6

สรุปผลการค้นคว้า

1. ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ปานกลาง
2. ครูชายและครูหญิงมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครูผู้ปฏิบัติการสอน และครูผู้บริหารมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน
6. ครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน
7. ครูที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ พบว่า ครูมีเจตคติปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ

3.6055 ทั้งนี้เนื่องจาก ครูได้รับความรู้ในเรื่องเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์จากการเรียนในสถาบันการศึกษาและจากสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ตลอดจนการรณรงค์เพื่อต่อต้านการดื่มเครื่องดื่มประเภทนี้ จึงทำให้ครูมีแนวโน้มของเจตคติไปในเชิงนิเสธ แต่ในขณะเดียวกันครูยังต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสังคมอยู่ ซึ่งเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ยังเป็นที่ยอมรับในวงสังคม จนกลายเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ของสังคม ไม่ว่าในยามปกติ งานพิธี งานประเพณี เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์จึงมีการใช้กันอย่างแพร่หลายไปทั่วในสังคมต่าง ๆ (อรเพ็ญ นาควัชร. 2525 : 53) ความจำเป็นของครูที่ต้องเกี่ยวข้องกับสังคม จึงทำให้ครูได้รับความเชื่อ ค่านิยมในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จากสังคม ซึ่งทำให้ครูมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นไปในเชิงนิเสธโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสังคม จากการศึกษาพบว่า ครูจำนวนหนึ่งยังให้ความสำคัญของเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ในการเข้าสังคม ดังจะพบได้จากการตอบแบบสอบถามข้อ 23 การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะช่วยให้บรรยากาศในการสนทนากันดีขึ้น มีผู้ตอบ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 2.57 และ เห็นด้วย ถึง ร้อยละ 28.57 ซึ่งเป็นจำนวนเกือบ 1 ใน 3 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ครูมีความรู้ ความเชื่อ ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ยุพา ชูสิทธิสกุล. 2527 : 59) ดังนั้นการจะลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของครู จึงมีความจำเป็นต้องลดเงื่อนไขทางสังคมลงด้วย

2. ผลการศึกษาเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ที่เป็นครูชายและครูหญิง พบว่ามีเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่า ครูหญิงมีเจตคติในเชิงนิเสธสูงกว่าครูชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพศเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ผลการศึกษารังนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ อัมพร เทียวตระกูลวัฒน์ (2522 : 129) ที่ศึกษาเจตคติที่มีต่อยาเสพติดและบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงของนักศึกษาวิทยาลัยครู ซึ่งผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องสุรา พบว่า นักศึกษาชายมีพฤติกรรมการดื่มสุรามากกว่านักศึกษาหญิง และจากการศึกษาของสมพร บุหรทิจ และคนอื่น ๆ (2523 : 149) ที่ได้ศึกษาลักษณะการดื่มสุรา

ของคนไทยพบว่า ผู้ชายดื่มสุรามากกว่าผู้หญิง และส่วนใหญ่ดื่มเป็นบางครั้ง เมื่อพิจารณาลักษณะของสังคมไทยจะพบว่า ครูชายมีพฤติกรรมทางสังคม รวมทั้งค่านิยมในการเข้าสังคมต่าง ๆ มากกว่าครูหญิง ในสังคมไทยยังมีค่านิยมในการอบรมเลี้ยงดูลูกผู้หญิงให้มีความประพฤติ กริยามรรยาท และความเป็นอยู่ให้อยู่ในกรอบของธรรมเนียม วัฒนธรรมของสังคม สังคมจึงมีความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูหญิงในทางที่มากกว่าครูชาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่า ครูชายและครูหญิงมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน พบว่า ครูที่เป็นโสดมีเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันจากครูที่สมรสแล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 โดยครูที่เป็นโสดมีเจตคติในเชิงนิเสธ ส่วนครูที่สมรสแล้วมีเจตคติปานกลาง หรือกล่าวได้ว่า ครูที่สมรสแล้วมีแนวโน้มที่จะเห็นด้วย สนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าครูที่เป็นโสด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการศึกษาครั้งนี้ครูที่เป็นโสดส่วนใหญ่เป็นครูหญิงกล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดทั้งหมดมี 43 คน เป็นครูชาย 4 คน และเป็นครูหญิง 39 คน ซึ่งเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรเพศ มาพิจารณาร่วมด้วย จะพบว่าคะแนนเฉลี่ยที่เปรียบเทียบตามตัวแปรเพศมีความแตกต่างกันมาก (ตาราง 8) ดังนั้นจึงทำให้คะแนนเฉลี่ยของครูที่เป็นโสด และครูที่สมรสแล้วแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เฟลินพิศ วัชรโชติ และคนอื่น ๆ (2523 : 164) ที่ได้ศึกษาเรื่องสุราและการปฏิบัติงาน ของคนใช้พิษสุรา และพิษสุราเรื้อรังที่มาขอรับการรักษาที่แผนกจิตเวช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า พบว่าผู้ที่ดื่มสุราส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้ว (ร้อยละ 76.20) รองลงมาคือคนโสด แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของมิลตัน (Milton. 1972 : 3760-A) ที่ศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของต่อศักดิ์ ธรรมวงศ์ (2531 : 62) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา พบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันไม่ทำให้อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษามีพฤติกรรมการดื่มสุราแตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวนี้จึงสรุปได้ว่า ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้อาจมีปัจจัยอื่น ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นองค์ประกอบอยู่ด้วย

4. ผลการศึกษาเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ ที่เรียนสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน พบว่า ครูที่เรียนสาขาวิชาเอก บริหารการศึกษา ประถมศึกษา ภาษาไทย สังคมศึกษา และอื่น ๆ มีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างจากครูที่เรียนสาขาวิชาเอกพลศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 และพบว่าครูที่เรียนสาขาวิชาเอกพลศึกษามีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ผลการศึกษาดังกล่าวนี้อาจมีสาเหตุมาจาก ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกพลศึกษามักจะเป็นบุคคลที่มีสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี และมักจะได้รับการขอร้องให้ไปเป็นกรรมการตัดสินกีฬาอยู่เป็นประจำ จึงทำให้ความจำเป็นต้องเข้าสังคมบ่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของต่อศักดิ์ ธรรมวงษ์ (2531 : 63) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการค้ำสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา โดยในส่วนที่ศึกษาพฤติกรรมเป็นรายข้อ พบว่าอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษามีการค้ำสุราในงานเลี้ยงสังสรรค์เนื่องในงานพิธีต่าง ๆ เนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น งานวันเกิด งานวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมค้ำสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาเป็นการค้ำเพื่อสังคมมากกว่าครูกลุ่มอื่น ๆ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูที่เรียนสาขาวิชาเอกพลศึกษามีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างจากครูที่เรียนสาขาวิชาเอกอื่น ๆ

5. ผลการศึกษาเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้ปฏิบัติการสอน และผู้บริหารมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้ปฏิบัติการสอนและผู้บริหารต่างมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ปานกลางเหมือนกัน ซึ่งหมายความว่า ผู้ปฏิบัติการสอน และผู้บริหารมีความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มการปฏิบัติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์เหมือนกัน ดังที่สมปราชัย จอมเทศ (2516 : 55) ได้อธิบายไว้ว่า

เจตคติของบุคคลจะเป็นผลมาจากประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ความเชื่อ และการเรียนรู้อันรวมถึงภูมิหลังของบุคคลนั้นด้วย เมื่อเจตคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ เป็นไปในทางเดียวกัน ก็จะทำให้การประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งเดียวกันเป็นไปในลักษณะคล้าย ๆ กัน จึงอาจกล่าวได้ว่า เจตคติของครูได้รับอิทธิพลมาจากการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อม ผู้ปฏิบัติการสอน และผู้บริหารต่างก็ได้รับการฝึกอบรมมาจากสถาบันการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการจัดดำเนินการการประถมศึกษาเช่นเดียวกัน และต่างก็อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน คือปฏิบัติงานในโรงเรียนเช่นเดียวกัน สังคมจึงคาดหวังในคุณลักษณะของครูทั้งสองกลุ่มในลักษณะเดียวกัน จึงทำให้ครูปฏิบัติการสอน และผู้บริหารมีเจตคติต่อการเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการศึกษาเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกัน พบว่า มีเจตคติต่อการเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน โดยทุกกลุ่มมีเจตคติปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูทุกกลุ่มต่างมีเจตคติต่อการเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ในระดับเดียวกัน ซึ่งอาจเกิดจากการที่ครูอยู่ในสังคม และสิ่งแวดล้อมเดียวกัน อีกทั้งอาจเกิดจากการได้รับการอบรมมาเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับนักเรียนเช่นเดียวกัน จึงทำให้เจตคติไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของต่อศักดิ์ ธรรมวงศ์ (2531 : 62) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา พบว่า อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ในการเป็นครูไม่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์

7. ผลการศึกษาเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกัน พบว่า มีเจตคติไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 4,020 บาท และ 4,020 - 5,900 บาท มีเจตคติในเชิงนิเสธ ส่วนครูที่มีระดับเงินเดือน 6,230 - 9,100 บาท และตั้งแต่ 9,600 บาทขึ้นไป มีเจตคติปานกลาง

แต่เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก เมื่อนำมาทดสอบความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยแล้ว ไม่พบความแตกต่างกัน ผลการศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ความรู้ ความเชื่อ ความคิด ความรู้สึกของครูที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกันในทุกกลุ่มไม่แตกต่างกัน เพราะเป็นผู้ประกอบอาชีพครูด้วยกัน ได้รับการเรียนรู้ในเรื่องการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์มาคล้ายคลึงกัน จึงทำให้ระดับเงินเดือนไม่เป็นตัวแปรที่ทำให้เจตคติต่อการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของต่อศักดิ์ ธรรมวงศ์ (2531 : 62) ที่ศึกษาพบว่า อาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการพิมพ์ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าระดับเงินเดือนไม่เป็นตัวแปรที่ทำให้เจตคติต่อการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ในการนำผลการศึกษากลับไปใช้ดังต่อไปนี้

ผลของการศึกษากลับครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ครูมีเจตคติปานกลางต่อการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.6055 ซึ่งมีเจตคติค่อนข้างไปในทางนิเสธ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินการประถมศึกษาอาจนำผลการศึกษากลับไปเป็นแนวทางในการจัดการวางแผนเพื่อป้องกัน ควบคุม หรือขจัดปัญหาอันเนื่องมาจากการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์ในครูประถมศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขณะนี้ครูยังมีเจตคติต่อการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง แม้ว่าจะค่อนข้างไปในทางนิเสธ แต่น่าจะไม่มี ความรุนแรงพอที่จะปฏิเสธการมีพฤติกรรมด้านการปฏิบัติในการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์ได้ ดังนั้นจึงควรจัดทำโครงการรณรงค์ลดการพิมพ์เครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์ในครูประถมศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยโครงการที่จะจัดทำควรเน้นให้เห็น

ผลเสียของการใช้เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพร่างกาย เศรษฐกิจ และสังคม หากได้มีการ
ดำเนินการอย่างต่อเนื่องแล้วก็น่าจะสามารถลดจำนวนผู้ดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ลงได้ ตลอดจน
เจตคติของการดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ก็ควรจะเปลี่ยนแปลงไปในเชิงนิเสธเพิ่มมากขึ้น

2. ควรหามาตรการจำกัดการดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณโรงเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียน
เป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่อาจทำให้เจตคติต่อการดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนเป็นไปใน
ทิศทางใดทิศทางหนึ่งได้

3. ควรทำการสำรวจครูในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของหน่วยงานทั้งหมด เพื่อ
ทราบถึงสภาพความเป็นจริง ลักษณะของพฤติกรรม และปัญหาอันเนื่องมาจากการดื่ม เครื่องมือที่มี
แอลกอฮอล์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการวางแผนแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

4. ควรมีการเผยแพร่เอกสาร ความรู้เรื่องโทษ และอันตรายของ เครื่องมือที่มี
แอลกอฮอล์ให้กับครู เพื่อเป็นการปลูกฝังเจตคติในเชิงนิเสธให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะครูในกลุ่มที่มี
คะแนนเฉลี่ยต่ำ เช่น ครูที่สมรสแล้ว หรือครูที่เรียนมาทางพลศึกษา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ลำพูนมีเจตคติต่อการดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง คือ ทั้งไม่สนับสนุนและไม่ต่อต้าน
การดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งยังไม่ใช้สิ่งที่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะครูเป็นผู้ที่จะต้องถ่ายทอด
คุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน ถ้าหากครูเพิกเฉยไม่สนใจที่จะปลูกฝังให้นักเรียนได้เห็นโทษของเครื่อง
มือที่มีแอลกอฮอล์ เนื่องจากครูก็มองว่า เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ไม่มีโทษและสร้างปัญหาให้กับตนเอง
และสังคมอย่างไร ก็อาจเป็นผลให้นักเรียนมีเจตคติไม่ถูกต้องในเรื่องการดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์
ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียในระยะยาวได้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่
ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่ม เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งเจตคติเป็นองค์ประกอบ
ด้านหนึ่งของพฤติกรรมด้วย

2. ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในเรื่องเวลา และงบประมาณในการศึกษาค้นคว้า จึงศึกษาไม่ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้าน ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มึนเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ครบทุกด้าน จึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมด้านความรู้ และด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านต่าง ๆ นั้นด้วย

3. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบตัวแปรกลุ่มต่าง ๆ เท่านั้น จึงทำให้ได้ข้อมูลเฉพาะที่เป็นข้อมูลพื้นฐานเท่านั้น ไม่สามารถนำไปแก้ไข้ปัญหาได้ค้เท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการลดพฤติกรรมการคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์

4. ควรมีการศึกษาเพื่อสร้าง และพัฒนารูปแบบทางสุขศึกษาเพื่อใช้เป็นรูปแบบในการลดพฤติกรรมการคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เพราะในการจะแก้ไข้ปัญหาทางสุขศึกษาจำเป็นจะต้องมีรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการ เพื่อให้ได้ผลในการดำเนินการสูงสุด

5. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการคัมเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์ ในกลุ่มประชากรอื่น ๆ เช่น ในกลุ่มคนทำงานกลางคืน เป็นต้น สาเหตุที่ต้องศึกษาพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านแทนที่จะศึกษาเฉพาะเจดคติด้านเดียวเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนครอบคลุมกว่า ซึ่งจะสมารถนำข้อมูลที่ได้ไปแก้ไข้ปัญหาได้ตรงปัญหายิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีเคหาการพิมพ์, 2528.
- กมลศักดิ์ ตั้งธรรมนิยม. "ตระกูลหล้า," ชาวกรุง. 28(4) : 59 - 66 ; มกราคม 2522.
- กำพล กลั่นกลิ่น และรังสี พรพิบูลย์. "พิษของแอลกอฮอล์," ใน รายงานและบทความการประชุมสัมมนาและฝึกอบรมทางวิชาการ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมให้โทษ. หน้า 119 - 128. เชียงใหม่ : ส่งเสริมธุรกิจ, 2521.
- คม ขาวสะอาด. "พ.ร.บ. น้าสุรา จ.ศ. 1148. (ภาค 1)," สามิตสาร. 40(4) : 121 - 146 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2527.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522. ✓
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2530.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ดวงเคื่อน พันธุมนาวิน. "การวัดทัศนคติ." ใน การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม เอกสารการอบรมการวิจัยขั้นสูง. หน้า 1 - 22. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2523.
- ดวงเคื่อน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น. รายงานการวิจัยฉบับที่ 18 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก. กรุงเทพฯ : กุรุสภา, 2518.
- เดโช สนวนานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์โตร์, 2512.
- ต่อศักดิ์ ธรรมวงศ์. การศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. ถ่ายเอกสาร.

ธวัช แสงจักร์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาเรื่องสิทธิหน้าที่พลเมืองในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีการขบวนการกลุ่มสัมพันธ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักสำเนา.

นริศ เจนวิริยะ. "เมาเหล้า," ไกล่หมอ. 3(7) : 34 - 36; กรกฎาคม 2532.

นิตน้อย สุจริตกุล. "เมทิลแอลกอฮอล์," วิทยาศาสตร์. 30(11) : 5 - 9 ; พฤศจิกายน 2519.

นิภา มนูญิจ. การวิจัยทางสุขศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.

นุมนวล อุคมพจนานท์. "เหล้าทำอะไรในร่างกายเรา," วิทยาศาสตร์ มข. 18(3) : 14 - 22 ; มีนาคม 2533.

บุญพุดักษ์ จาฎามระ. "แอลกอฮอล์," ราชบัณฑิตยสถาน. 3(3) : 15 - 23; มกราคม - มีนาคม 2521.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2526.

ประสพ รัตนากร. "เรื่องของเหล้าและสมาคมเลิกเหล้า," ใน ใจเขาใจเรา. พิมพ์ครั้งที่ 4. หน้า 178 - 195. กรุงเทพฯ : 2526.

"เผยสถิติ คอทองแดง ไทยชดเหล้า - เบียร์ ปีละ 200 ล้านลิตร," บ้านเมือง. 5 พฤศจิกายน 2533. หน้า 1 และ 20.

พวงรัตน์ หวีรัตน์. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2531.

พยอม ตันมณี. ตัวอย่างแบบเรียนวิชาจิตวิทยาศึกษา และรูปแบบเชิงปัญหา และวิชาจิตวิทยาการศึกษารูปแบบทั่วไป ภาคผนวกปรินิพนธ์คุณภักดิ์ ของ พยอม ตันมณี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักสำเนา.

เพลินพิศ วัชรโชติ และคนอื่น ๆ. "สู่รากกับการปฏิบัติงาน." สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย.

(25) : 159 - 176 ; มิถุนายน 2523.

ไพฑูรย์ หลิมรัตน์ และคนอื่น ๆ. "การวิจัยหาระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ประสบอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร," เวชสารแพทย์ตำรวจ. (9) : มกราคม - เมษายน 2526.

มุกดา วัฒนากุล. ผู้คิดสูราและป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังในการไฟฟ้านครหลวง. ปริญญาโท ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519. อักสำเนา.

ยุพา ชูสิทธิกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการดื่มสุรากับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527. ถ่ายเอกสาร.

ละออ เทศวานิช. "แอลกอฮอล์," กทเศรษฐศาสตร์. 19(3) : 36 - 34 ; พฤศจิกายน 2515.

วิทย์ เทียงบุรณธรรม. ตำรายาเสพติด. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์โตร์, 2531.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. เจตคติ. กรุงเทพฯ : รุ่งวัฒนา, 2528.

สมปราชย์ จอมเทศ. การบริการและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สมพร บุขราทิจ และคนอื่น ๆ. "ลักษณะการดื่มสุราของคนไทย," สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. (25) : 148 - 157 ; มิถุนายน 2523.

สมพูล กฤตลักษณ์ และคนอื่น ๆ. "แอลกอฮอล์และอุบัติเหตุจากการจราจร," แพทยสภาสาร. (4) : 281 - 287 ; เมษายน 2517.

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

สุนัย กล้ายนิล. "แอลกอฮอล์และเครื่องคัมมินเมา ตอน 1," สสวท. 14(3) : 41 - 46 ;

มิถุนายน - กันยายน 2529.

_____. "แอลกอฮอล์และเครื่องคัมมินเมา ตอน 2," สสวท. 14(4) : 50 - 52 ;

ตุลาคม - ธันวาคม 2529.

สุพัฒน์ ธีรเวชเจริญชัย. "การคิดสุรา," สุขศึกษา - พลศึกษา - สันทนาการ. 8(3) : 26 - 31 ; กรกฎาคม 2525.

_____. "ผลของสุราต่อสุขภาพ," สุขภาพ. (12) : 87 - 93 ; ตุลาคม 2525.

_____. ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

สุภาพ บุญยะรัตเวช. "เครื่องคัมและยาพิษ," วิทยาศาสตร์. 28(4) : 1 - 11 ; เมษายน 2517.

_____. "แอลกอฮอล์นานาชาติ," วิทยาศาสตร์. 25(5) : 1 - 12 ; พฤษภาคม 2517.

สุวัฒนา อารีพรพร. ความผิดปกติทางจิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สุวิทย์ รุ่งวิสัย. "สุรากับปัญหาสังคม," ใน รายงานและบทความการประชุมสัมมนาและฝึกอบรมทางวิชาการ เรื่องปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ. หน้า 119 - 128. เชียงใหม่. ส่งเสริมธุรกิจ, 2521.

สุวิทย์ อารีกุล. "เหล้าและแอลกอฮอล์," สุขภาพ. 6(12) : 27 - 32 ; กันยายน 2521.

อรเพ็ญ นาควัชร. ปัญหาสิ่งเสพติดและการควบคุม. เชียงใหม่ : ม.ป.ท., 2525.

อ็อค กฤษดากร. "พิษของสุรา," วิทยาศาสตร์. 30(6) : 41 - 45 ; มิถุนายน 2519.

อัปสร เตียวตระกูลวัฒน์. ทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดและปศุวิสัยเชิงอัตนัยของนักศึกษาครู.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัครสำเนา.

เอนกกุล กรี่แสง. เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.

อุทัย รัตนรักษ์. "เยาวชน - ปัญหายาเสพติดให้โทษ - ความมั่นคงของชาติ - ผู้ปกครองและครู," ต่อต้านยาเสพติด. 6(1) : 13 - 28 ; มกราคม - มิถุนายน 2533.

โอษฐ์ วารัรักษ์. "คนกินเหล้า," จิตวิทยาสังคม. 13(2) : 95 - 98 ; ธันวาคม 2525.

- Allport, Gordon W. "Attitude," in C. Murchison ed. Handbook of Social Psychology. Clark University Press, Mass, 1985.
- _____. Attitude Reading in Attitude Theory and Measurement. Edited by Martin Fishbein. New York : John Wiley and Son, Inc., 1974.
- Best, John W. Research in Education. Fourth Edition. New Delhi : V. K. Batra at Pearl offset Press, 1983.
- Cronbach, Lee Josph. Esentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1970.
- Cronze, Wendel W. Essential Psychology. New York : The Ronel Prees Company., 1974.
- Dolan, Perter M. "Predicting Individual Alcohol Consumption form Socialculture Data : An Anthropological Model and Field Study," in Dissertation Abstract International. p.331-A. Michigan : University Microfilms International., 1979.
- Edward, Alen L. Techniques of Attitude Scale Construction. New York : Appleton - Century - Croftes Inc., 1957.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. Fifth Edition. Tokyo : Kosaído, 1981.
- Goode, Magaret Ann. "The Relationship of Values, Career Choices, and Attitudes Toward the Use of Alcohol of Eleven and Twelfth Grade Students," in Dissertation Abstracts International. p.1874-A, Michigan : University Microfilms International., 1979.
- Hillgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York : Harcourt Brace, 1962.
- Kagan, Jarom and Haveman. Psychology. New York : Harcourl Brace and world Inc., 1968.
- Kalman, H. C. "Compliance, Indentification and Internalization Three Process of a Attitvde Change," Journal of Conflict Resolution. 2 : 51 - 60 ; February 1958.
- Merricks, Charles D. "A Study of Environmental Influences on Alcohol Drinking Attitudes, Knowlege and Behaviors of Freshman College Students," in Dissertation Abstracts International. p.2941-A, 2942-A ; Michigan : University Microfilms International, 1986.

Milton, Robert Peter. "Treated Alcoholics Attitudes Toward Drinking and Their Intention to Drink Upon the Completion of Treatment," in Dissertation Abstracts International. p.3760-A. Michigan : University Microfilms International, 1982.

Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press Inc., 1950.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Willey and Son Inc., 1971.

Yamane, Taro. Statistic and Introductory Analysis. 2nd ed. New York : Harper, 1976.

ກາດພວກ

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

หมายเลขแบบสอบถาม.....

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง

เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
ต่อการคืนเครื่องมือที่มัลลกอชล์

ผู้วิจัย

นายจรินทร์ ศรีสุวรรณ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเอกสุขศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีสิทธิ์ สิทธิกร ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุจินต์ ปรีชาमारณ กรรมการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110

11 กุมภาพันธ์ 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ครู - อาจารย์ทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้านายจรินทร์ ศรีสุวรรณ ซึ่งเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเอกสุศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนที่มีต่อการคัดเลือกเครื่องมือแอลกอฮอล์" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ อนึ่งการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม เพราะคำตอบที่ท่านตอบจะเสนอในการรายงานผลการวิจัยเป็นลักษณะรวม ร่วมกับคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามคนอื่น ๆ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ศรีสุวรรณ)

นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเอกสุศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1.1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการจำนวน 6 ข้อ

1.2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติของครูประถมศึกษาที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 60 ข้อ

2. ขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกหน้า ทุกข้อ

3. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับเจตคติของครูประถมศึกษาที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และนำเอาข้อมูลที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

4. การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม เพราะการนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอเป็นส่วนรวม และจะใช้ในการเสนอผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านในปัจจุบัน

1. เพศ

☐ (1) ชาย

☐ (2) หญิง

2. สถานภาพสมรส

☐ (1) โสด

☐ (2) สมรส

☐ (3) หม้ายหรือแยกกันอยู่

3. สาขาวิชาเอก

- ☐ (1) บริหารการศึกษา
- ☐ (2) ประถมศึกษา
- ☐ (3) ภาษาไทย
- ☐ (4) สังคมศึกษา
- ☐ (5) พลศึกษา
- ☐ (6) อื่น ๆ (ระบุ)

4. ตำแหน่งหน้าที่

- ☐ (1) ผู้ปฏิบัติการสอน
- ☐ (2) ผู้บริหาร

5. ประสบการณ์ในการเป็นครู

- ☐ (1) ต่ำกว่า 5 ปี
- ☐ (2) 6 - 15 ปี
- ☐ (3) 16 - 25 ปี
- ☐ (4) มากกว่า 25 ปี

6. ระดับเงินเดือน (ตามบัญชี ข.)

- ☐ (1) ต่ำกว่า 4,020 บาท
- ☐ (2) 4,020 - 5,900 บาท
- ☐ (3) 6,230 - 9,100 บาท
- ☐ (4) ตั้งแต่ 9,600 บาท

ตอนที่ 2 เจตคติของครูประถมศึกษาที่มีต่อการมีเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงหรือใกล้เคียงกับความรู้สึก หรือ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
0.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วย ผ่อนคลายความเครียดได้		✓				

จากตัวอย่างข้อ 0. หมายความว่า ท่านเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า "การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยผ่อนคลายความเครียดได้"

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
1.	เราไม่ควรเรียกเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ว่าเป็นสิ่งเสพติด						
2.	เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดเป็น สิ่งไม่ควรดื่ม						
3.	เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโทษมากกว่า มีประโยชน์						
4.	งานเลี้ยงใดที่ไม่มีเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ งานเลี้ยงนั้นไม่สนุก						
5.	ข้าพเจ้าสนับสนุนให้มีการห้ามจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย						

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
6.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะร่วมเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับพิษภัยของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์						
7.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อน รับประทานอาหารช่วยให้เจริญอาหาร						
8.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ สมรรถภาพทางเพศดีขึ้น						
9.	ผู้มีสุขภาพจิตดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์เป็นประจำ						
10.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วย ผ่อนคลายความปวดเมื่อยของ กล้ามเนื้อ						
11.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วย ให้ร่างกายอบอุ่น						
12.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ช่วยบำบัดโรคหัวใจได้						
13.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ช่วยคลายเครียด						
14.	เราไม่สามารถทำให้ความวิตกกังวล ลดลงได้ด้วยการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์						
15.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ ไม่ถึงกับติดไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ						

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
16.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น การทำลายสุขภาพ						
17.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พร้อมกับรับประทานกับแอลกอฮอล์ จะไม่ เกิดโทษต่อร่างกาย						
18.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มี ราคาแพงจะไม่เกิดโทษต่อร่างกาย						
19.	การเป็นผู้ค้ายในสังคมชั้นสูง ไม่ได้ช่วยให้ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์						
20.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ บุคคลเข้าถึงสังคมได้ง่าย						
21.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีส่วน ทำให้ฐานะทางสังคมของบุคคลสูงขึ้น						
22.	การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกัน ไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง						
23.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ช่วยให้บรรยากาศในการสนทนา กันดีขึ้น						
24.	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล ดังนั้นจึง ไม่ควรมีข้อห้ามในการดื่ม						

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
25.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จะ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ดี						
26.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้ความเหงาหมดไป						
27.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดความสนุกสนาน						
28.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้ความอ่อนเพลียการทำงาน หมดไป						
29.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง เพิ่มขึ้น						
30.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้สิ้นเปลืองเงินทอง						
31.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ไม่สามารถแก้ปัญหาใด ๆ ให้กับ เราได้						
32.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ช่วย ลดความน่าเบื่อหน่ายในชีวิต ประจำวันได้						
33.	การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ช่วย ลดความประหม่าอายุได้						

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
34.	การคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย						
35.	การไม่คืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์จะช่วยลดปัญหาบางส่วน of สังคมได้						
36.	การคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง						
37.	ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญ เมื่ออยู่ใกล้คนที่คืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์						
38.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะทำให้ต้องคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์						
39.	ข้าพเจ้าขอต่อต้านการคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์						
40.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนับสนุนให้คนอื่นเลิกคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์						
41.	ควรมีการสนับสนุนให้เลิกการคืนอวัยวะด้วยเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์ในงานพิธีต่าง ๆ						
42.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์ร่วมกับเพื่อน						
43.	รู้สึกไม่สบายใจ เมื่อต้องไปร่วมงานที่มีการคืนเครื่องคืนที่มีแอลกอฮอล์						

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
44.	การคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ เป็น การแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของ จิตใจ						
45.	การคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ เป็น เครื่องหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่						
46.	การคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์เป็น สัญลักษณ์ของผู้ที่มีความเข้มแข็ง						
47.	ผู้ที่คุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ เป็น คนที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม						
48.	ควรมีการรณรงค์เพื่อลดการคุ้มครอง เครื่องมือแอลกอฮอล์ในข้าราชการครู						
49.	ครูไม่ควรคุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ ให้นักเรียนเห็น						
50.	ผู้ที่คุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์เป็น ประจำจะทำให้ประสิทธิภาพในการ ทำงานลดลง						
51.	ผู้ที่คุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์ เป็น ผู้มีนิสัยที่ไม่พึงปรารถนา						
52.	ไม่มีใครต้องการทำงานร่วมกับผู้ที่คุ้มครอง เครื่องมือแอลกอฮอล์						
53.	ผู้ที่คุ้มครองเครื่องมือแอลกอฮอล์เป็นผู้ สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว						

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ นักวิจัย
54.	สังคมยังยอมรับว่า ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีพฤติกรรมทางสังคมเป็นปกติ						
55.	ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นผู้ที่ไม่น่าเชื่อถือ						
56.	ข้าพเจ้าไม่ชอบ การแสดงออกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จนมีเมามา						
57.	ผู้ที่จะเป็นครูที่คงจะต้องไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์						
58.	ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นผู้ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ						
59.	ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติดี						
60.	ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่ารังเกียจ						

ภาคผนวก ข.

คำอ่านาจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.056	21	7.632
2	6.762	22	4.501
3	4.339	23	7.224
4	5.726	24	8.854
5	2.712	25	7.467
6	2.844	26	5.622
7	7.202	27	11.479
8	6.977	28	4.818
9	6.166	29	8.090
10	7.184	30	3.611
11	6.182	31	6.233
12	4.371	32	6.639
13	9.608	33	8.240
14	3.125	34	3.547
15	8.564	35	6.597
16	3.210	36	7.301
17	5.818	37	5.165
18	5.322	38	7.200
19	5.285	39	6.154
20	10.932	40	8.158

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
41	3.602	51	10.182
42	9.847	52	7.276
43	6.610	53	6.048
44	6.205	54	5.197
45	6.027	55	6.217
46	7.308	56	4.322
47	8.076	57	5.977
48	5.339	58	5.088
49	3.332	59	7.412
50	2.821	60	6.762

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายจรินทร์ ชื่อสกุล ศรีสุวรรณ

เกิดวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2505

สถานที่เกิด อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 46/2 หมู่ 4 ถนนลำพูน-ลี้ ตำบลลี้ อำเภอลี้
จังหวัดลำพูน

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านหนองมะลือ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2522 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

พ.ศ. 2525 ป.กศ. จากวิทยาลัยครูลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

พ.ศ. 2527 พ.ม. จากกองส่งเสริมวิทยฐานะ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2530 ศษ.บ. (สุขศึกษา) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2534 กศ.ม. (วิชาเอกสุขศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
ต่อการคิดเครื่องพิมพ์แอลกอฮอล์

บทคัดย่อ

ของ

จรินทร์ ศรีสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา

เมษายน 2534

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบเจตคติและเปรียบเทียบความแตกต่างของเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ เพศ สถานภาพสมรส สาขาวิชาเอก ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการเป็นครู และระดับเงินเดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 164 คน และผู้ปฏิบัติการสอน 186 คน ซึ่งเป็นครูชาย 79 คน และครูหญิง 107 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกันด้วยการวิเคราะห์ค่าที่ วิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 1 ตัวประกอบ และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โคยวิธีของนิวแมนคูลส์

ผลการศึกษามีดังนี้

1. ครูมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ปานกลาง
2. ครูชายและครูหญิงมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีสาขาวิชาเอกแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครูที่เป็นผู้ปฏิบัติการสอนและผู้บริหารมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน
6. ครูที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน
7. ครูที่มีระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการค้ำเครื่องค้ำที่มีแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน

THE ATTITUDE OF TEACHERS IN THE ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF LAMPHUN PROVINCIAL ELEMENTARY
EDUCATION TOWARDS ALCOHOLIC DRINKING

AN ABSTRACT

BY

JARIN SRISUWON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Health Education
at Srinakharinwirot University

April 1991

The purpose of this study was to determine the attitude of teachers in the Elementary school under the office of Lamphun Provincial Elementary Education towards alcoholic drinking. The variables : sex, marital status major education, working positions, teaching experiences and salary level. The sample were selected by multistages random sampling consisted of 164 Administrators, 79 male teachers and 107 female teachers. The instrument for the collecting data were the questionnaire on rating scale that built by researcher related attitude towards alcoholic drinking. The data were analyzed by t-test, One-way Analysis of Variance and Newman Keuls test.

The result of this study revealed that :

1. The attitude of teachers in the Elementary school under the Office of Lamphun provincial Elementary Education toward alcoholic drinking were neutral attitude.

2. There were significant differences in attitude towards alcoholic drinking between male and female teachers at .001 level.

3. There were significant differences in attitude towards alcoholic drinking among the teachers with their differences in marital status at .05 level.

4. There were significant differences in attitude towards alcoholic drinking among the teachers with their differences in major education at .05 level.

5. There was no significant difference in attitude towards alcoholic drinking between Administrators and teachers.

6. There was no significant difference in attitude towards alcoholic drinking among the teachers with their differences in teaching experiences.

7. There was no significant difference in attitude towards alcoholic drinking among the teachers with their differences in salary levels.